

ΙΟΝΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΤΜΗΜΑ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ, ΜΕΤΑΦΡΑΣΗΣ ΚΑΙ
ΔΙΕΡΜΗΝΕΙΑΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΤΙΤΛΟΣ: Μετάφραση αποσπάσματος από το άρθρο “EU crisis response in tackling Covid-19, Views From the Member States”, που δημοσιεύθηκε στις Εκθέσεις του European Policy Institutes Network (EPIN) στην ιστοσελίδα www.epin.org τον Απρίλιο του 2020 της Sophia Russack και μεταφραστικά σχόλια.

Ονοματεπώνυμο φοιτητή: Κουρουνιώτη Ειρήνη

Αριθμός Μητρώου: Ξ2013046

Επιβλέποντες καθηγητές:

1. Λίβας Σωτήριος
2. Κεντρωτής Γεώργιος

ΑΘΗΝΑ

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ: 2020-2021

ΤΙΤΛΟΣ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Μετάφραση αποσπάσματος από το άρθρο “EU crisis response in tackling Covid-19, Views From the Member States”, που δημοσιεύθηκε στις Εκθέσεις του European Policy Institutes Network (EPIN) στην ιστοσελίδα www.epin.org τον Απρίλιο του 2020 της Sophia Russack και μεταφραστικά σχόλια.

Ευχαριστίες

Η συγκεκριμένη πτυχιακή εργασία δεν θα είχε εκπονηθεί χωρίς την βοήθεια μερικών πολύ σημαντικών ανθρώπων. Ένα μεγάλο ευχαριστώ στους γονείς μου, Γιώργο και Ισμήνη, για την ψυχολογική, ηθική και οικονομική υποστήριξη καθ' όλη τη διάρκεια των σπουδών μου στο νησί της Κέρκυρας. Επίσης, ευχαριστώ θερμά τον επιβλέποντα καθηγητή μου Σωτήρη Λίβα για την εμπιστοσύνη του στο πρόσωπό μου και που, με την ολόσωστη καθοδήγησή του, τα σχόλια και τις παρατηρήσεις του, με βοήθησε να πραγματοποιήσω αυτή την εργασία.

Περιεχόμενα

Πρόλογος.....σελ.	6
ΜΕΡΟΣ Ι. Μετάφραση αποσπάσματος.....σελ.	8
1. Μετάφρασμα.....σελ.	9
2. Πρωτότυπο κείμενο.....σελ.	22
ΜΕΡΟΣ ΙΙ. Θεωρητικό πλαίσιο – Ειδικός σχολιασμός.....σελ.	33
Α. ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ σελ.	34
Α.1. Τι ονομάζουμε μετάφραση;.....σελ.	35
Α.1.1. Ποιος είναι ο ρόλος του μεταφραστή;.....σελ.	36
Α.1.2. Τι είναι η μεταφραστική εντολή;.....σελ.	37
Α.2. Τι είναι το εξειδικευμένο/ειδικό κείμενο;.....σελ.	38
Α.2.1. Μετάφραση ειδικού/οικονομικού κειμένου.....σελ.	39
Β. ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΣ.....σελ.	40
Β.1. Ανάλυση του κειμένου αφετηρίας.....σελ.	41
Β.1.1. Αιτιολόγηση των λύσεων των διαφόρων μεταφραστικών προβλημάτων.....σελ.	43
Β.1.2. Αξιολόγηση της ποιότητας της μετάφρασης.....σελ.	45
Συμπεράσματα.....σελ.	47
Βιβλιογραφία.....σελ.	48

Πρόλογος

Στα πλαίσια της φοίτησής μου στο Ιόνιο Πανεπιστήμιο Κερκύρας, και συγκεκριμένα, στο Τμήμα Ξένων Γλωσσών, Μετάφρασης και Διερμηνείας, εκπονήθηκε η παρούσα πτυχιακή εργασία, κατά το ακαδημαϊκό έτος 2020 – 2021, με τίτλο: *Μετάφραση αποσπάσματος από το άρθρο “EU crisis response in tackling Covid-19, Views From the Member States”, που δημοσιεύθηκε στις Εκθέσεις του European Policy Institutes Network (EPIN) στην ιστοσελίδα www.epin.org τον Απρίλιο του 2020 της Sophia Russack και μεταφραστικά σχόλια.*

Η επαφή μου με ορισμένα μαθήματα στο συγκεκριμένο Τμήμα, που είχαν ως αντικείμενο μελέτης τη μετάφραση, καθώς επίσης και η πρακτική μου άσκηση, που διήρκησε ένα έτος, στο Τμήμα Εκδόσεων και Μεταφράσεων της Διεύθυνσης Οικονομικής Ανάλυσης και Μελετών στο δυναμικό της Τράπεζας της Ελλάδος (Διεύθυνση: Ελ. Βενιζέλου 21, Αθήνα) με ώθησαν στην επιλογή ενός τέτοιου είδους θέματος, χάρη στο οποίο δεν ερχόμαστε σε επαφή μόνο με την ειδική-οικονομική ορολογία, μα και με την τρέχουσα οικονομική επικαιρότητα. Η πανδημία του νέου κορονοϊού αποτελεί μέχρι τώρα μια διεθνή έκτακτη κατάσταση σχετικά με την δημόσια υγεία. Στο κείμενο αμφισβητείται έντονα η ευρωπαϊκή αλληλεγγύη κατά τη διάρκεια της πρώτης φάσης της πανδημίας, δηλαδή της πιο έντονης πρόκλησης που έχει αντιμετωπίσει μέχρι τώρα η Ευρωπαϊκή Ένωση και αναλύεται διεξοδικά η στάση που κράτησε το ένα κράτος-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης απέναντι στο άλλο σχετικά με τον επαναπατρισμό πολιτών, τα οικονομικά εμβάσματα για την έρευνα εμβολίων, την προστασία των κοινωνικών ομάδων στον τομέα της υγείας και λοιπά.

Συγκεκριμένα, πρόκειται για την μετάφραση ενός άρθρου από τα αγγλικά στα ελληνικά, με καθαρά οικονομικό περιεχόμενο και ορολογία, γεγονός που αποτέλεσε ιδιαίτερη πρόκληση για μένα μιας και με έφερε σε απευθείας επαφή με την ανάλυση και αντιμετώπιση των διαφόρων μεταφραστικών προβλημάτων που προκύπτουν στα εξειδικευμένα/ειδικά κείμενα.

Η παρούσα πτυχιακή εργασία αποτελείται από το εξώφυλλο, τον πίνακα περιεχομένων, τον πρόλογο στον οποίο παρουσιάζεται συνοπτικά το περιεχόμενο και η δομή της, το μετάφρασμα, την παράθεση του

πρωτοτύπου κειμένου και στη συνέχεια, το θεωρητικό πλαίσιο της μετάφρασης και της μεταφραστικής εντολής και τον ειδικό σχολιασμό που συμπεριλαμβάνει τις αιτιολογήσεις των λύσεων των διαφόρων μεταφραστικών προβλημάτων που προκύπτουν κατά τη μετάφραση εξειδικευμένων/ειδικών κειμένων, την αξιολόγηση της ποιότητας της μετάφρασης και τέλος, τη βιβλιογραφία. Η εργασία είναι χωρισμένη σε δύο μέρη: το πρώτο μέρος περιέχει το μετάφρασμα και την παράθεση του πρωτοτύπου κειμένου ενώ το δεύτερο μέρος χωρίζεται σε δύο σκέλη: στο πρώτο σκέλος παρουσιάζεται το θεωρητικό πλαίσιο, στο οποίο αναλύονται ζητήματα σχετικά με τη μετάφραση και τον ρόλο του μεταφραστή στη σύγχρονη εποχή. Στο δεύτερο σκέλος αναλύεται διεξοδικά το κείμενο αφετηρίας και υπάρχει ένας ειδικός σχολιασμός σχετικά με την μεθοδολογία που χρησιμοποιήσα κατά τη διαδικασία της μετάφρασης του κειμένου που επέλεξα και την επίλυση των μεταφραστικών προβλημάτων, ο οποίος περιέχει παραδείγματα από το κείμενο-πηγή και το μετάφρασμα. Ακολουθεί η αξιολόγηση της ποιότητας της μετάφρασης, η παρουσίαση των γενικών συμπερασμάτων στα οποία οδήγησε η εργασία, και τέλος η βιβλιογραφία, που περιέχει το σύνολο των συγγραμμάτων, των λεξικών και των ηλεκτρονικών πηγών που μελετήθηκαν και χρησιμοποιήθηκαν κατά την εκπόνηση της εργασίας μου.

**ΜΕΡΟΣ Ι. Μετάφραση αποσπάσματος από το
άρθρο “*EU crisis response in tackling Covid-19,
Views From the Member States*”, που
δημοσιεύθηκε στις Εκθέσεις του European
Policy Institutes Network (EPIN) στην
ιστοσελίδα www.epin.org τον Απρίλιο του 2020
της Sophia Russack.**

1.Μετάφρασμα

ΕΚΘΕΣΗ

20 Απριλίου 2020

«Οι δράσεις της ΕΕ για την αντιμετώπιση της κρίσης του Covid-19,
Οι απόψεις των Κρατών Μελών»

Sophia Russack (επ.)

Σύνοψη

Η κρίση του Covid-19 απέδειξε πόσο δύσκολη μπορεί να είναι η συνεργασία σε ευρωπαϊκό επίπεδο, ειδικά σε ζητήματα πολιτικής, όπου η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει μόνο τη νομική αρμοδιότητα να υποστηρίξει τα κράτη-μέλη. Πρωτίστως, όλα τα κράτη-μέλη επέδειξαν εσωστρέφεια στις αντιδράσεις τους, κλείνοντας μονόπλευρα τα σύνορα και εστιάζοντας στη διαχείριση της κρίσης στο εσωτερικό τους. Η Ευρωπαϊκή αλληλεγγύη ήταν σε μεγάλο βαθμό απύσχα. Τελικά, ωστόσο, τα γεγονότα που προέκυψαν κατά τη διάρκεια της καραντίνας στις ευρωπαϊκές χώρες, είναι σχεδόν παρόμοια. Προκειμένου να αξιοποιήσουμε την τεχνογνωσία των ερευνητών μας στο δίκτυο της EPIN, τούς απευθύναμε το ερώτημα πώς έγινε αντιληπτή η συνεργασία της ΕΕ στο αντίστοιχο εθνικό τους πλαίσιο. Δεκαεννέα οργανώσεις από 15 διαφορετικές χώρες, καθώς και από ένα αντιπροσωπευτικό δείγμα των κρατών-μελών (πλέον της Ισλανδίας) ανταποκρίθηκαν στο αίτημά μας.

Υποσημείωση: Τα ερμηνευτικά σχόλια της EPIN προσφέρουν συνοπτική ανάλυση σε ζητήματα πολιτικής για τρέχοντα ζητήματα που απασχολούν τη δημόσια συζήτηση σχετικά με την πολιτική ολοκλήρωση της Ευρώπης. Το Δίκτυο Ινστιτούτων Ευρωπαϊκής Πολιτικής (European Policy Institutes Network – EPIN) είναι ένα δίκτυο δεξαμενών σκέψης και ιδρυμάτων που εξετάζουν ζητήματα πολιτικής από ολόκληρη την Ευρώπη, το οποίο επικεντρώνεται στις δημόσιες τρέχουσες πολιτικές συζητήσεις (διαδικτυακός σύνδεσμος: <http://www.epin.org>). Εκτός, εάν αναφέρεται διαφορετικά, οι απόψεις που εκφράζονται αποδίδονται μόνο στον ή στους συγγραφείς και όχι σε οποιοδήποτε ίδρυμα με το οποίο αυτός ή αυτή συνδέεται.

Διατίθεται για δωρεάν λήψη από τους ιστότοπους CEPS (<http://www.ceps.eu>) και EPIN (<http://www.epin.org>).

Ποια είναι η άποψη των κρατών – μελών για τη συνεργασία της Ε.Ε. σχετικά με την αντιμετώπιση της κρίσης του Covid-19; Της Sophia Russack και του Steven Blockmans (CEPS).

Η κρίση που προκάλεσε η εξάπλωση του Covid-19 έδειξε πόσο δύσκολη μπορεί να είναι η ευρωπαϊκή συνεργασία, ειδικά σε ζητήματα πολιτικής όπου η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει μόνο τη νομική αρμοδιότητα να υποστηρίξει τα κράτη-μέλη. Ορισμένοι σχολιαστές έχουν υποστηρίξει ότι αυτό σηματοδοτεί το θάνατο της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης, και ακόμη και οι πιο αισιόδοξοι παρατηρητές, το αναγνωρίζουν ως μία από τις μεγαλύτερες προκλήσεις που αντιμετώπισε ποτέ η ΕΕ όσον αφορά τη διαχείριση κρίσεων και την επίδειξη συντονισμού σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Σε γενικές γραμμές, όλα τα κράτη-μέλη επέδειξαν εσωστρέφεια στις αντιδράσεις τους κλείνοντας μονόπλευρα τα σύνορα και εστιάζοντας στη διαχείριση της κρίσης στο εσωτερικό τους. Η Ευρωπαϊκή αλληλεγγύη ήταν σε μεγάλο βαθμό απύσχα. Τελικά, ωστόσο, τα γεγονότα που προέκυψαν κατά τη διάρκεια της καραντίνας στις ευρωπαϊκές χώρες είναι σχεδόν παρόμοια.

Ωστόσο, αυτή η τάση για αυτοσυντήρηση αποτελεί μόνο τη μία πλευρά της ιστορίας. Καθώς ο ιός επηρέασε όλες τις χώρες της ΕΕ - αν και σε διαφορετικά στάδια στην καμπύλη μόλυνσης - άρχισε να απειλεί τα θεμέλια της ευρωπαϊκής οικονομίας και του χρηματοπιστωτικού της συστήματος.

Επομένως, σε αυτήν τη δεύτερη φάση της κρίσης υπάρχει ανάγκη διαχείρισης κρίσεων σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Ωστόσο, τα μέτρα που αποφασίστηκαν μέχρι στιγμής φαίνονται οριακά - τουλάχιστον όσον αφορά τον αντίκτυπο στην κοινή γνώμη στα κράτη-μέλη, όπως υποδεικνύουν οι πληροφορίες των συνεργατών μας. Και οι 27 εθνικοί ηγέτες της ΕΕ κατάφεραν να συμφωνήσουν ως τώρα σε μια κοινή προσπάθεια για τη βελτίωση της προμήθειας εξοπλισμού ατομικής προστασίας, την αύξηση της χρηματοδότησης για την έρευνα εμβολίων και ένα λιγότερο αυστηρό ρυθμιστικό πλαίσιο. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή

επίσης πρότεινε να χρηματοδοτηθεί εξ ολοκλήρου η Πρωτοβουλία Επενδύσεων για την Αντιμετώπιση του Κορονοϊού (Coronavirus Response Investment Initiative – CRII) από αχρησιμοποίητους πόρους της πολιτικής συνοχής, αλλά αυτό απαιτεί έγκριση από τα κράτη-μέλη.

Η πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την ενεργοποίηση μιας «ρήτρας διαφυγής» στους δημοσιονομικούς κανόνες ήταν ένα ειλημμένο συμπέρασμα, αφού οι περισσότεροι υπουργοί Οικονομικών είχαν ήδη αποφασίσει ότι έπρεπε να ακολουθήσουν πρωτοφανείς δαπάνες που θα αύξαναν το έλλειμμα. Παρομοίως, το προσωρινό πλαίσιο για την κυβερνητική υποστήριξη επικύρωσε αυτό που είχαν ήδη κάνει τα κράτη-μέλη σε μεγάλη κλίμακα, δηλαδή να παρέχουν επαρκή ρευστότητα στις εταιρείες κατά τη διάρκεια της κρίσης του κορονοϊού.

Το πιο σημαντικό, που πέρασε όμως απαρατήρητο, είναι ότι οι «Βρυξέλλες» παρουσίασαν επίσης τις κατευθυντήριες γραμμές τους για τη δημιουργία «πράσινων λωρίδων» με σκοπό να επιτρέψουν την ελεύθερη κυκλοφορία αγαθών στην ενιαία αγορά, οι οποίες συνέβαλαν στη μείωση των καθυστερήσεων στα σύνορα.

Η πιο σημαντική πρωτοβουλία προήλθε από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, η οποία δημιούργησε ένα κεφάλαιο έως και 750 δισεκατομμυρίων ευρώ σε παρεμβάσεις - που ισοδυναμούν με το 7% του ΑΕΠ - μέσω του Προγράμματος Έκτακτης Ανάγκης για την Πανδημία. Η συζήτηση σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο η ΕΕ θα μπορούσε να συμβάλει στην άμβλυνση των επιπτώσεων της κρίσης για τα κράτη-μέλη που έχουν πληγεί περισσότερο, δεν έχει οδηγήσει ακόμη σε συγκεκριμένες πρωτοβουλίες.

Στην τρίτη φάση της κρίσης, στην οποία οι περισσότερες κυβερνήσεις των κρατών-μελών έστρεψαν την προσοχή τους στην άρση του εγκλεισμού και στην οικονομική ανάκαμψη, οι δύσκολες συζητήσεις στην Ευρωομάδα και το Συμβούλιο επικεντρώθηκαν στο αν θα πρέπει να εκδοθούν ομόλογα συσχετιζόμενα με τον κορονοϊό ή ένα αμοιβαίο κεφάλαιο για την έκδοση κοινού χρέους με κοινή εγγύηση. Εν μέσω των κατηγοριών για υποκρισία από τις χώρες με τα μικρότερα ελλείμματα και της έλλειψης αλληλεγγύης που ενδέχεται να πυροδοτήσουν την αύξηση του λαϊκισμού στα κράτη που υποστηρίζουν τη συνοχή, δοκιμάζονται τα όρια της εσωτερικής αλληλεγγύης στην ευρωζώνη και

πέραν αυτής. Μέχρι το σημείο όπου η κρίση του Covid-19 έχει χαρακτηριστεί ως «υπαρξιακή» για την ΕΕ. Είναι μια «στιγμή της αλήθειας» που θα καθορίσει εάν η ΕΕ ήταν απλώς μια ενιαία αγορά ή ένα πολιτικό σχέδιο όπου ο ανθρώπινος παράγοντας έχει προτεραιότητα έναντι των οικονομικών. Προκειμένου να αξιοποιήσουμε την τεχνογνωσία των ερευνητών μας στο δίκτυο της EPIN, τούς απευθύναμε το ερώτημα πώς εξέλαβαν τη συνεργασία της ΕΕ στο αντίστοιχο εθνικό πλαίσιο. 19 ινστιτούτα από 15 διαφορετικές χώρες, από ένα αντιπροσωπευτικό δείγμα των κρατών-μελών (πλέον της Ισλανδίας) ανταποκρίθηκαν στο αίτημά μας. Αυτό που προκύπτει από τη «δεξαμενή σκέψης» των εμπειρογνομόνων μας είναι η γενική αντίληψη ότι η ανταπόκριση της ΕΕ ήταν περιορισμένου εύρους και αργοπορημένη. Ωστόσο, το τι ακριβώς αναμενόταν και το εύρος συμμετοχής της ΕΕ, ποικίλλουν σημαντικά. Εδώ παρατίθενται μερικές βασικές παρατηρήσεις. Μέχρι στιγμής, οι σκανδιναβικές χώρες έλαβαν ανεξάρτητες αποφάσεις σε ό,τι αφορά την αντιμετώπιση της κρίσης και η συμμετοχή της ΕΕ απουσίαζε σε μεγάλο βαθμό από τη δημόσια συζήτηση. Οι απόψεις σχετικά με το πόσο χρειάζεται ευρωπαϊκός συντονισμός ποικίλλουν σε αυτές τις χώρες: ενώ η Φινλανδία απαιτεί περισσότερη συνεργασία με την ΕΕ, η Σουηδία μετά δυσκολίας αναζητά κοινοτικές λύσεις και η Δανία απαιτεί περισσότερη συμμετοχή της ΕΕ στη δεύτερη φάση της κρίσης (οικονομική ανάκαμψη). Συνολικά, οι σκανδιναβικές χώρες φαίνεται να απαιτούν λιγότερη καθοδήγηση από την ΕΕ από ό,τι τα κράτη-μέλη της Ανατολικής και Νότιας ΕΕ, τα οποία έχουν διατυπώσει πιο συγκεκριμένες απαιτήσεις, ιδίως όσον αφορά την κατανομή των οικονομικών και χρηματοοικονομικών βαρών. Ο φόβος μιας χρηματοπιστωτικής και οικονομικής κρίσης μετά από πανδημία είναι έντονος στην Ιταλία και μεγάλος στην Ισπανία, την Ελλάδα και τα κράτη-μέλη της Ανατολικής Ευρώπης. Στη Βουλγαρία, για παράδειγμα, αυτό επιδεινώνεται από τον φόβο της παραμέλησης ή ακόμη και των διακρίσεων κατά των μελών που δεν ανήκουν στην ευρωζώνη από την υπόλοιπη ευρωζώνη. Εξ ου και το υψηλότερο επίπεδο προσδοκιών για δράσεις της ΕΕ σε αυτές τις χώρες.

Σε πολλά κράτη-μέλη, το δυναμικό οικονομικής ανάπτυξης που δημιουργείται μέσω της διαδικασίας της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης θεωρείται ένα από τα κύρια πλεονεκτήματα της ένταξης στην ΕΕ. Όμως, καθώς η οικονομική πολιτική παραμένει υψηλή κυρίως στα κράτη-μέλη,

προκύπτουν πολλές εντάσεις. Στην Αυστρία, μια χώρα που παραδοσιακά ανησυχεί για τη μεταφορά πρόσθετων αρμοδιοτήτων στην ΕΕ, ο πληθυσμός απαιτεί πιο τολμηρές ενέργειες στον τομέα της δημόσιας υγείας - ακόμη και μεταφορά της άσκησης κυρίαρχων εξουσιών σε αυτόν τον τομέα. Ωστόσο, αυτό δεν επεκτείνεται σε οικονομικά μέτρα. Η αμοιβαιοποίηση του χρέους, για παράδειγμα, παραμένει ταμπού. Το γεγονός αυτό αποκαλύπτει ότι ίσως υπήρξε μια αλλαγή στη Γερμανία σχετικά με αυτό το θέμα: παραδοσιακά κατά της αμοιβαιοποίησης του χρέους, υπάρχουν εθνικές φωνές που απαιτούν όλο και περισσότερη αλληλεγγύη, συμπεριλαμβανομένων των οικονομικών θεμάτων. Αυτό δεν συμβαίνει στην Ολλανδία, όπου η σκληρή στάση της κυβέρνησης εναντίον των ομολόγων που συσχετίζονται με τον κορονοϊό επικρίνεται για την έλλειψη ενσυναίσθησης στην επικοινωνία, υποστηρίζεται ωστόσο από το Κοινοβούλιο και τους πολίτες της Ολλανδίας. Αυτό που γίνεται εμφανές είναι ότι το χάσμα Βορρά-Νότου, που προέκυψε κατά τη διάρκεια των οικονομικών και χρηματοοικονομικών κρίσεων πριν από μια δεκαετία, εξακολουθεί να επισκιάζει το παρόν. Είναι αλήθεια ότι η τρέχουσα κατάσταση είναι διαφορετική: όλες οι χώρες επηρεάζονται και η εξάπλωση του ιού δεν είναι «σφάλμα» ενός μόνο κράτους-μέλους. Παρ' όλα αυτά, το τεράστιο χάσμα μεταξύ των κρατών-οφειλετών και των κρατών-πιστωτών σε ό,τι αφορά ζητήματα σχετικά με την ανάγκη και τη φύση της στήριξης των μέτρων της ΕΕ, ιδίως για τη στήριξη μη βιώσιμων επιπέδων δημοσίου χρέους στην Ιταλία, της οποίας η λαϊκή κυβέρνηση φαίνεται απρόθυμη να αναλάβει θεμελιώδεις μεταρρυθμίσεις, έχει προκαλέσει την επικίνδυνη αίσθηση ότι η ένταξη στην ΕΕ μπορεί να είναι ωφέλιμη μόνο σε περιόδους ευημερίας.

Η κρίση έδειξε πόσο σημαντικές είναι οι τέσσερις ελευθερίες της εσωτερικής αγοράς. Πολλές χώρες αγωνίζονται να λειτουργήσουν χωρίς την ελεύθερη κυκλοφορία εργασίας και αγαθών σε όλη την Ευρώπη. Το γρήγορο και μη συντονισμένο κλείσιμο των συνόρων επηρέασε κάποιες χώρες περισσότερο από άλλες, ιδίως τις γεωγραφικά περιφερειακές ή / και εκείνες που βασίζονται στα εμβάσματα των εργαζομένων, όπως τα κράτη της Βαλτικής, τη Βουλγαρία και τη Ρουμανία. Οι συντονισμένοι ταξιδιωτικοί περιορισμοί στα εξωτερικά σύνορα της ΕΕ επηρέασαν επίσης τις χώρες Σένγκεν που δεν ανήκουν στην ΕΕ όπως η Ισλανδία, οι οποίες θεώρησαν ότι αυτό το μέτρο ήταν μια μη χρήσιμη και απελπιστική προσπάθεια επίδειξης της ενότητας της ΕΕ. Ενώ η ελεύθερη κυκλοφορία

των προσώπων αναστέλλεται σε μεγάλο βαθμό εντός και πέραν των συνόρων προς το παρόν, υπάρχει μεγάλο ενδιαφέρον να διατηρηθούν οι άλλες ελευθερίες όσο το δυνατόν περισσότερο. Για αυτόν τον λόγο, εκτιμάται θετικά η προσπάθεια της «πράσινης λωρίδας» της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη διασφάλιση της ροής των εμπορευμάτων.

Η αρχική αντίληψη ότι οι τρίτες χώρες (κυρίως η Ρωσία και η Κίνα) ήταν πιο υποστηρικτικές απ' όσο η ΕΕ και τα κράτη-μέλη της συνεχίζει να επικρατεί, κυρίως στην Ιταλία και την Ελλάδα. Οι υγειονομικές πρωτοβουλίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, όπως η συντονισμένη προσπάθεια της ΕΕ για παραγωγή, προμήθεια και διανομή ζωτικού ιατρικού εξοπλισμού, μέχρι στιγμής δεν κατάφεραν να κερδίσουν έδαφος στους (γεω)πολιτικούς ανταγωνισμούς.

Αυτό που προκύπτει από τη δημοσκόπηση των εμπειρογνομόνων μας είναι ότι οι απόψεις των πολιτών σχετικά με την αντιμετώπιση των κρίσεων της ΕΕ ποικίλλουν σημαντικά. Ο πληθυσμός της Τσεχίας για παράδειγμα, είναι, σε γενικές γραμμές, αρκετά ευρωσκεπτικιστής και αυτό δεν έχει αλλάξει κατά την περίοδο κρίσης του κορονοϊού.

Ωστόσο, σε αντίθεση με προηγούμενες κρίσεις, ιδίως την κρίση για τους πρόσφυγες και τη μετανάστευση, οι Τσέχοι πολίτες αναμένουν από την ΕΕ να αναλάβει τώρα μεγαλύτερη δράση. Μεταξύ των χωρών που πλήττονται περισσότερο, οι πληθυσμοί της Ιταλίας και της Ισπανίας αισθάνονται εγκαταλειμμένοι από τα υπόλοιπα κράτη-μέλη και τα θεσμικά όργανα της ΕΕ. Ωστόσο, η κοινή γνώμη στην Ισπανία παραμένει σε μεγάλο βαθμό θετική για την ενοποίηση της ΕΕ και ο ιταλικός πληθυσμός γίνεται όλο και περισσότερο ευρωσκεπτικιστής λόγω του τρόπου αντιμετώπισης της κρίσης του κορονοϊού.

Ποιες είναι η προσδοκίες μετά την κρίση; Ότι η ΕΕ πρέπει τώρα να πρωτοστατήσει στο συντονισμό των στρατηγικών εξόδου από τα περιοριστικά μέτρα σε ολόκληρη την Ευρώπη. Αλλά για να συμβεί αυτό, θα πρέπει οι κυβερνήσεις των κρατών μελών να επιτρέψουν στα θεσμικά όργανα της ΕΕ να διαδραματίσουν τον ρόλο τους. Κατά την ώρα συγγραφής του παρόντος άρθρου, φαίνεται ότι οι προσπάθειες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κατά την περίοδο του Πάσχα σχετικά με αυτό το θέμα, έχουν επηρεαστεί από τις πρωτεύουσες και ακόμη και από τις περιφερειακές αρχές που υιοθετούν διαφορετικές προσεγγίσεις σχετικά

με την χαλάρωση των μέτρων εγκλεισμού. Αυτές οι προσεγγίσεις ενδέχεται να παρεμποδίσουν τον συντονισμό των μελλοντικών ευρωπαϊκών προσπάθειών προκειμένου να επιτευχθεί οικονομική ανάκαμψη. Η ύπαρξη μιας προσέγγισης της ΕΕ για τη χαλάρωση των περιοριστικών μέτρων, τη διευκόλυνση της διασυνοριακής κινητικότητας και τη διεύρυνση των «πράσινων λωρίδων» θα μπορούσε να ξεπεράσει τους τρέχοντες και τους προβλέψιμους περιορισμούς για την ελεύθερη κυκλοφορία προσώπων και αγαθών. Τέτοιες συντονισμένες λύσεις όχι μόνο θα συμπληρώσουν τις εθνικές προσεγγίσεις για τη στρατηγική εξόδου από την κρίση, αλλά θα προάγουν επίσης μεγαλύτερη αλληλεγγύη μεταξύ των κρατών-μελών. Η δημόσια στήριξη για τις μεγαλύτερες αρμοδιότητες της ΕΕ σχετικά με την αντιμετώπιση αυτής της έκτακτης ανάγκης στον τομέα της δημόσιας υγείας, θα πρέπει να ενθαρρύνει τις κυβερνήσεις των κρατών-μελών να καταβάλλουν περισσότερη ενέργεια ώστε να βρουν τρόπους να μοιραστούν τόσο τα οφέλη όσο και τα βάρη της συμμετοχής στην ΕΕ.

Η άποψη της Αυστρίας: Ο COVID-19 αποτελεί πρόκληση για την ευρωπαϊκή συνοχή: του *Stefan Schaller (ÖgfE)*

Με την πανδημία του COVID-19 ακόμα να μαίνεται, το 39% των Αυστριακών αναμένουν αποδυνάμωση της ευρωπαϊκής συνοχής και μόνο το 16% υποθέτει ότι αυτή θα ενισχυθεί, αναφέρει η Αυστριακή Εταιρεία Ευρωπαϊκής Πολιτικής σε πρόσφατη δημοσκόπηση. Περίπου το 30% των ερωτηθέντων πιστεύει ότι η συμμετοχή στην ΕΕ σε μια περίοδο κορονοϊού είναι «πλεονέκτημα», το 17% διαφωνεί και για το 43% η ένταξη στην ΕΕ «δεν κάνει καμία διαφορά». Ενώ το 75% καλωσορίζει την προσωρινή αναστολή των κανόνων για το έλλειμμα της ΕΕ, περίπου το 12% παραμένει δύσπιστο. Τέσσερις στους δέκα ερωτηθέντες απαντούν ότι θα είχε νόημα να μεταφερθούν περαιτέρω αρμοδιότητες πολιτικής υγείας στην ΕΕ για την αντιμετώπιση διασυνοριακών υγειονομικών κινδύνων, ενώ το 42% διαφωνεί.

Δεν αποτελεί έκπληξη το γεγονός ότι η αρχικά μη συντονισμένη προσέγγιση των κρατών-μελών της ΕΕ για την αντιμετώπιση της κρίσης είχε άμεσο αντίκτυπο στην κοινή γνώμη για την ΕΕ. Λόγω της έλλειψης επίσημων αρμοδιοτήτων στην πολιτική της υγείας, την οποία γνωρίζουν

ελάχιστοι άνθρωποι, η ΕΕ δεν μπόρεσε να ανταποκριθεί στις προσδοκίες των πολιτών. Ωστόσο, σε περιόδους κρίσης, οι Αυστριακοί τείνουν να παραμερίζουν τις παραδοσιακές τους ανησυχίες προκειμένου να μεταβιβάσουν πρόσθετες εξουσίες στην ΕΕ, και μάλιστα να αποδεχθούν την αναστολή του συμφώνου σταθερότητας και ανάπτυξης της ΕΕ. Το οικονομικό δυναμικό της ΕΕ θεωρείται ως ένα από τα σημαντικότερα πλεονεκτήματα της ένταξης της Αυστρίας στην ΕΕ, γεγονός που υποδηλώνει ότι η κοινή γνώμη μπορεί να αλλάξει μόλις ξεκινήσει η οικονομική ανασυγκρότηση της ΕΕ.

Η Βουλγαρία φοβάται ένα χάσμα μεταξύ των μελών της ευρωζώνης και των μη μελών: από την *Antoinette Primatarova (CLS)*

Τα αυστηρά περιοριστικά μέτρα που υιοθετήθηκαν νωρίς έχουν σταματήσει την αύξηση των επιβεβαιωμένων κρουσμάτων και μείωσαν τον αριθμό των θανάτων και υποστηρίζονται ευρέως. Οι άνθρωποι πιστεύουν ότι η Βουλγαρία τα πάει αρκετά καλά σε σύγκριση με άλλες χώρες (87%). Αλλά το 91% του πληθυσμού ανησυχεί για τον οικονομικό αντίκτυπο του εγκλεισμού και το 86% φοβάται μια μετα-πανδημική οικονομική-χρηματοπιστωτική κρίση.

Οι τρεις κύριες γραμμές στις οποίες συμμετέχει η ΕΕ είναι: η δημόσια υγεία, τα σύνορα και η κινητικότητα, και η υποστήριξη της έρευνας (συμπεριλαμβανομένων των εμβολίων) έχουν δημιουργήσει θετικές αντιλήψεις. Οι δράσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με τις κοινές προμήθειες, την αξιολόγηση της ομοιομορφίας και την πιστοποίηση του εξοπλισμού ατομικής προστασίας (ΕΑΠ) έχει σημασία για τη Βουλγαρία ως ενεργό παραγωγό ΕΑΠ και ως χώρα που χρειάζεται διαγνωστικά τεχνολογικά προϊόντα και αναπνευστήρες. Λόγω της γεωγραφικής θέσης της Βουλγαρίας, τόσο οι ιδιώτες όσο και οι πάροχοι εμπορικών μεταφορών έχουν επηρεαστεί έντονα από το χαοτικό κλείσιμο των εθνικών συνόρων. Οι κατευθυντήριες γραμμές της ΕΕ για τις «πράσινες λωρίδες» αποδεικνύονται πολύ πιο αποτελεσματικές από τις διμερείς συμφωνίες.

Σε αντίθεση με τη μάλλον σαφή και κυρίως θετική εικόνα της δράσης της ΕΕ στους παραπάνω τομείς, οι αντιλήψεις για τον οικονομικό της ρόλο είναι ανάμικτες. Η Πρωτοβουλία Επενδύσεων για την Αντιμετώπιση του

Κορονοϊού είναι ευπρόσδεκτη αλλά δεν αντιμετωπίζεται σαν «φρέσκο χρήμα». Ο Αντιπρόεδρος Κυβέρνησης, Tomislav Donchev, σχολίασε ότι η προτεινόμενη πρωτοβουλία SURE (ρυθμίσεις για βραχυπρόθεσμη εργασία) ήταν ακόμη ασαφής. Δεν περίμενε ότι η Βουλγαρία θα έκανε αίτηση για βοήθεια. Τα σχόλια του πρωθυπουργού, Boyko Borisov, μετά το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της 26ης Απριλίου, αποτελούν ένδειξη ανησυχίας ότι η στήριξη της οικονομικής ανάκαμψης μετά την πανδημία μπορεί να κατευθυνθεί κυρίως στις χώρες της ευρωζώνης και να διευρύνει το χάσμα μεταξύ των μελών της ευρωζώνης και των μη μελών.

Δημοκρατία της Τσεχίας: οι πολίτες αντιμετωπίζουν τη συνεργασία της ΕΕ με σκεπτικισμό: των *Christian Kvorning Lassen (EUROPEUM)* και *Jan Kovář (IIR)*

Στην Τσεχία παρατηρείται διαχρονικά ιδιαίτερα αρνητική άποψη για την ΕΕ. Και ακόμη και τώρα, η ΕΕ αντιμετωπίζεται καλύτερα με σκεπτικισμό ως συνεργαζόμενος εταίρος στην καταπολέμηση του Covid-19.

Το γεγονός ότι η Τσεχία εξακολουθεί να έχει ένα από τα μεγαλύτερα ποσοστά ευρωσκεπτικιστών ανάμεσα στα κράτη-μέλη οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στους κορυφαίους πολιτικούς της, οι οποίοι προσπαθούν να εκμεταλλευτούν την κρίση καταγγέλλοντας, ως συνήθως, την ΕΕ.

Ο Πρόεδρος Zeman, ο οποίος έχει μεγάλα συμφέροντα στις σχέσεις Τσεχίας-Κίνας, πιστώνει στην Κίνα ότι παρέχει βοήθεια και παραλείπει να αναφέρει οποιαδήποτε παροχή βοήθειας εντός της ΕΕ, ενώ καταδικάζει ανοιχτά την αδράνεια της Επιτροπής von der Leyen. Ο πρωθυπουργός Babiš χαρακτηρίζει τους ταχέως αποδεδειγμένους δημοσιονομικούς πόρους της ΕΕ από τα Ταμεία Συνοχής ως «τα χρήματά μας», αγνοώντας εύκολα το γεγονός ότι η Τσεχία δεν είχε την ικανότητα απορρόφησης αυτών των κεφαλαίων υπό ευνοϊκότερες συνθήκες και ότι «τα χρήματά μας» χρηματοδοτούνται στην πραγματικότητα από τους καθαρούς συνεισφέροντες στον προϋπολογισμό της ΕΕ. Η Τσεχία είναι καθαρός αποδέκτης. Επιπλέον, δεν αναφέρει την ευελιξία που παρέχει η ΕΕ και η οποία επέτρεψε στην Τσεχία να χρησιμοποιήσει αμέσως αυτά τα κεφάλαια για σκοπούς πέρα από τους αρχικά σχεδιασθέντες.

Η δημόσια συζήτηση εντός της χώρας στερείται οποιαδήποτε υπεράσπιση χάραξης πολιτικής που υποστηρίζει τη βοήθεια της ΕΕ για την καταπολέμηση του Covid-19. Το ότι το Ευρωπαϊκό Κέντρο Ελέγχου Νόσων της ΕΕ είχε ήδη προειδοποιήσει τα κράτη-μέλη για τον πιθανό αντίκτυπο του Covid-19 στις 26 Ιανουαρίου, ή ότι στις 31 Ιανουαρίου η ΕΕ προσέφερε βοήθεια στα κράτη-μέλη για την απόκτηση ιατρικού εξοπλισμού, τον οποίο αρνήθηκαν, παραλείπονται κατά τρόπο βολικό, προκειμένου να ευνοηθούν εθνικιστικές και λαϊκιστικές αφηγήσεις με έμφαση στην ισχυρή εθνική πολιτική ηγεσία.

Παραδόξως, οι υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής που ζητούν δράση από την ΕΕ για την αντιμετώπιση του Covid-19 είναι εκείνοι των οποίων το εγχώριο πολιτικό κεφάλαιο προέρχεται από την υπονόμηση της υποστήριξης, της νομιμότητας και της ικανότητας της ΕΕ να ενεργεί γενικότερα. Επιπροσθέτως, το γεγονός ότι η δημόσια υγεία ανήκει αποκλειστικά στην αρμοδιότητα των κρατών-μελών και δεν αποτελεί μέρος των αρμοδιοτήτων της ΕΕ δεν εκτιμάται από το κοινό, επιτρέποντας στις πολιτικές ελίτ να επωφεληθούν από αυτό για να αποκομίσουν εγχώριο πολιτικό όφελος.

Αυτό που είναι διαφορετικό αυτή τη φορά είναι ότι οι πολίτες αναμένουν πραγματικά από την ΕΕ να κάνει περισσότερα, σε αντίθεση με τις προσφυγικές και οικονομικές κρίσεις, αν και έχει λιγότερες αρμοδιότητες για τη διαχείριση της κατάστασης. Έτσι, υπάρχει μια νέα συνειδητοποίηση στη χώρα ότι η ΕΕ θα μπορούσε να διαδραματίσει ουσιαστικό ρόλο στην κρίση. Το κατά πόσο αυτή η συνειδητοποίηση μετουσιώνεται σε εποικοδομητικές τσεχικές πολιτικές αναφορικά με την ΕΕ είναι απίθανο, ωστόσο, καθώς η ΕΕ έχει γίνει ένα βολικό αντίπαλο δέος εναντίον του οποίου τοποθετούνται οι εθνικοί πολιτικοί, καθιστώντας τον Ευρωσκεπτικισμό μια θεμελιώδη προϋπόθεση για την εγχώρια πολιτική επιτυχία στην Τσεχική Δημοκρατία. Είναι πολύ πιο εύκολο ν' αντιμετωπίζεται η ΕΕ σαν «αποδιοπομπαίος τράγος» από το να γίνει εποικοδομητικός εταίρος.

Επιτυχία ή αποτυχία; Στη Δανία δεν έχει ξεκαθαρίσει αν οι πολίτες είναι υπέρ ή κατά των χειρισμών της ΕΕ στον Covid-19: από την Catharina Sørensen (Think Tank EUROPA)

Ίσως η πιο αξιοσημείωτη ιστορία της ΕΕ που προέκυψε από τα πρώτα βήματα σχετικά με τον χειρισμό της κρίσης του COVID-19 στη Δανία είναι η απουσία σχολίων σχετικών με την ΕΕ από τις εθνικές αρχές. Από τότε που οι προσπάθειες αντιμετώπισης της κρίσης εντάθηκαν στις αρχές Μαρτίου, το κέντρο βάρους της σοσιαλδημοκρατικής κυβέρνησης ήταν σχεδόν αποκλειστικά εθνικό. Για παράδειγμα, ουσιαστικά δεν υπήρξε αναφορά στη συνεργασία της ΕΕ στις πολλές επίσημες συνεντεύξεις τύπου που πραγματοποιήθηκαν τις τελευταίες εβδομάδες.

Από τις εκτενείς συζητήσεις στα μέσα ενημέρωσης, προκύπτουν δύο βασικά συμπεράσματα από τις αντιλήψεις της Δανίας για τη συνεργασία της ΕΕ κατά την πρώτη φάση καταπολέμησης του ιού. Πρώτον, υπάρχει γενική ομοφωνία ότι οι πρώτες προσπάθειες της ΕΕ ήταν περιορισμένου εύρους και αργοπορημένες. Τα σύνορα της Δανίας, για παράδειγμα, έκλεισαν τρεις ημέρες πριν από την έκδοση των κατευθυντήριων γραμμών από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Επιπλέον, οι αναφορές από την Κίνα που πρόλαβαν τα κράτη-μέλη στην παροχή απαραίτητων ιατρικών προμηθειών στην Ιταλία παραμένουν ως παράδειγμα αδύναμης αλληλεγγύης στην Ένωση. Δεύτερον, παρά την κριτική για το αργό ξεκίνημα των μέτρων της, υπάρχει γενική αποδοχή μεταξύ των σχολιαστών και της επιχειρηματικής κοινότητας ότι η ΕΕ χρειάζεται να «επιλύσει» αποτελεσματικά το ζήτημα ενός ιού που δεν γνωρίζει σύνορα και ότι η στιγμή της ΕΕ για να αποδείξει την αξία της, θα φανεί στη δεύτερο κύμα της πανδημίας, όταν δηλαδή έρθει η στιγμή για την επαναφορά της ευρωπαϊκής οικονομίας. Μέχρι στιγμής, οι δανέζικοι κοινωνικοί εταίροι, για παράδειγμα, είναι επιφυλακτικοί αλλά θετικοί ως προς την απάντηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η οποία θεωρείται πολύ πιο ισχυρή και συντονισμένη από την απάντηση της Επιτροπής Μπαρόζο κατά τη διάρκεια της χρηματοπιστωτικής κρίσης.

Με άλλα λόγια, από την οπτική της Δανίας, δεν έχει ξεκαθαρίσει αν η ΕΕ θα αναδυθεί ασθενέστερη ή ισχυρότερη από την κρίση του κορονοϊού.

Για την Εσθονία, η ΕΕ είναι εύθραυστη αλλά απαραίτητη: από την Kristi Raik (EFPI)

Η κρίση του κορονοϊού έφτασε στην Εσθονία μετά από μια ταραχώδη χρονιά στην εγχώρια πολιτική. Τον Απρίλιο του 2019, ανέβηκε στην εξουσία μια κυβέρνηση συνασπισμού, η οποία περιλάμβανε ένα ευρωσκεπτικιστικό, ριζοσπαστικό δεξιό κόμμα. Αυτό έφερε μια νέα

λογική μηδενικού αθροίσματος στον εσθονικό πολιτικό διάλογο με αποτέλεσμα το κράτος να αντιταχθεί στην Ευρωπαϊκή Ένωση, με την τελευταία να απεικονίζεται ως απειλή για τα εθνικά συμφέροντα και την κυριαρχία. Ωστόσο, η υποστήριξη του πληθυσμού για την ΕΕ παρέμεινε υψηλή και υπήρξε ισχυρός βαθμός συνέχειας στην εσθονική πολιτική της απέναντι στην ΕΕ.

Η ΕΕ έδειξε ελάχιστη προσοχή στην Εσθονία στην αρχική φάση της κρίσης του Covid-19. Οι όποιες συζητήσεις σχετικά με την ΕΕ αφορούσαν κυρίως τις αποτυχίες και τον κατακερματισμό της. Συγκεκριμένα, το μη συντονισμένο κλείσιμο των συνόρων κρίθηκε ως μια σημαντική αποτυχία της ΕΕ που έπληξε σκληρά την Εσθονία. Στα μέσα Μαρτίου, χιλιάδες πολίτες από τα τρία κράτη της Βαλτικής - απελπισμένοι να επιστρέψουν στη χώρα τους καθώς κλιμακωνόταν η κρίση - αποκλείστηκαν στα σύνορα με την Πολωνία για δύο έως τρεις ημέρες. Χιλιάδες Εσθονοί που εργάζονται στη Φινλανδία αναγκάστηκαν να επιλέξουν μεταξύ του να περάσουν την περίοδο της καραντίνας στη Φινλανδία και να συνεχίσουν να εργάζονται χωρίς να δουν τις οικογένειές τους στην Εσθονία, ή να επιστρέψουν στο σπίτι τους και να χάσουν το εισόδημά τους.

Ο Covid-19 κατέστησε σαφές ότι η ΕΕ είναι απαραίτητο μέρος της καθημερινής μας ζωής. Η Εσθονία αγωνίζεται να λειτουργήσει χωρίς την ελεύθερη κυκλοφορία εργασίας και αγαθών εντός των συνόρων της ΕΕ. Το κλείσιμο των συνόρων προκάλεσε κατακραυγές για το θάνατο της Σένγκεν, αλλά οι αξιωματούχοι της Εσθονίας τόνισαν ότι το κλείσιμο ήταν προσωρινό και ότι τα σύνορα θα ανοίξουν ξανά το συντομότερο δυνατό. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στην πραγματικότητα παρενέβη για να βοηθήσει στην επίλυση του χάους στα σύνορα της Πολωνίας τον Μάρτιο. Αντέδρασε επίσης αρκετά γρήγορα για τη διασφάλιση της λειτουργίας της ενιαίας αγοράς κατά τη διάρκεια της κρίσης. Ωστόσο, οι ενέργειές της θεωρήθηκαν περιορισμένου εύρους και αργοπορημένες. Θα είναι σημαντικό για την ΕΕ να πρωτοστατήσει στο συντονισμό των κρατών-μελών μόλις ανοίξουν ξανά τα σύνορα.

Η Φινλανδία, που ως χώρα διακρίνεται από την τάση να λαμβάνει τις δικές της αποφάσεις, θεωρεί απαραίτητη την ευρωπαϊκή και διεθνή συνεργασία για την αντιμετώπιση του Covid-19: από τους Niklas Helwig και Juha Jokela (FIIA)

Η παράδοση ασφάλειας της Φινλανδίας βασίζεται στις δικές της αποφάσεις και έχει ισχυρά στοιχεία ετοιμότητας. Ενώ η αρχική εστίαση αφορούσε τα εθνικά μέτρα, το Ελσίνκι κατανοεί ότι η ολοκληρωμένη αντιμετώπιση της κρίσης απαιτεί Ευρωπαϊκή και διεθνή δράση.

Η Φινλανδία καλωσόρισε τα μέτρα της ΕΕ για τη διασφάλιση της λειτουργίας της ενιαίας αγοράς, με επαναφορά των συνοριακών ελέγχων και συντονισμένων ταξιδιωτικών περιορισμών στα εξωτερικά σύνορα της ΕΕ. Η Φινλανδία εκτιμά θετικά την παρακολούθηση και τις αξιολογήσεις του κινδύνου του Ευρωπαϊκού Κέντρου Πρόληψης και Ελέγχου Νόσων και υποστηρίζει τις προσπάθειες της ΕΕ για την στήριξη της διανομής του ζωτικού ιατρικού εξοπλισμού μέσω κοινών προμηθειών.

Κατόπιν προσπαθειών της ΕΕ, περισσότεροι από 70 Φινλανδοί πολίτες επαναπατρίστηκαν, και θα μπορούσαν να επιστρέψουν ακόμα περισσότεροι μέσω εθνικών και κοινών προσπαθειών από σκανδιναβικές χώρες. Ενώ οι αρχικές ενέργειες των Σκανδιναβών ήταν επίσης σε μεγάλο βαθμό ασυντόνιστες, η συνεργασία έχει προχωρήσει, μεταξύ άλλων, μέσω συχνών υπουργικών τηλεδιασκέψεων.

Ως ένας από τους κύριους υποστηρικτές του κράτους δικαίου στην ΕΕ, η Φινλανδία υπέγραψε την επιστολή από 13 κράτη-μέλη, εκφράζοντας ανησυχίες σχετικά με τις εκτεταμένες εξουσίες έκτακτης ανάγκης που έχουν υιοθετηθεί σε ορισμένα κράτη-μέλη. Το φινλανδικό υπουργείο Εξωτερικών υπογραμμίζει την ανάγκη για ισχυρή συνεργασία της ΕΕ με ευάλωτες χώρες, όπως για παράδειγμα, την Αφρική, και για την αντιμετώπιση εκστρατειών παραπληροφόρησης. Ο υπουργός Εξωτερικών τόνισε τη σημασία της ανθρωπιστικής βοήθειας κατά τη διάρκεια και μετά την κρίση, καθώς και τις δράσεις της ΕΕ για τον περιορισμό της πιθανής διεθνούς αντιπαράθεσης που σχετίζεται με την κρίση.

Όσον αφορά την αντίδραση στις οικονομικές πτυχές της κρίσης, η Φινλανδία φαίνεται ότι προτιμά μία προσέγγιση δημοσιονομικά συντηρητική, η οποία προτάσσει την εθνική υπευθυνότητα και απορρίπτει εργαλεία κοινού χρέους, όπως ομόλογα συσχετιζόμενα με τον κορονοϊό. Ωστόσο, οι ειδικοί έχουν υπογραμμίσει τη σοβαρότητα της οικονομικής κρίσης και προκρίνουν πιο ανορθόδοξες προσεγγίσεις. Η κυβέρνηση υποστηρίζει περισσότερο τα πρόσθετα δάνεια από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων και τα μέτρα που έχει λάβει η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα.

2.Παράθεση πρωτοτύπου κειμένου

REPORT

20 April 2020

“EU crisis response in tackling Covid-19, Views from the member states”

Sophia Russack (ed.)

Abstract

The Covid-19 crisis has shown how difficult European cooperation can be, especially in policy areas where the EU has only a legal competence to support member states. At first, all member states were inward-looking in their reactions, unilaterally closing borders and focusing on crisis management at home. European solidarity has largely been absent. Ultimately, however, the lockdown realities across Europe are quite similar. Drawing on the expertise of researchers in our EPIN network, we asked how EU cooperation was perceived in their respective national contexts. Nineteen institutes from 15 different countries from a representative cross-section of member states (plus Iceland) responded to our call.

EPIN Commentaries offer concise, policy-oriented insights into topical issues raised by the debate on the political integration of Europe. The European Policy Institutes Network (EPIN) is a network of think tanks and policy institutes based throughout Europe, which focuses on current EU political and policy debates (see <http://www.epin.org>). Unless otherwise indicated, the views expressed are attributable only to the author(s) in a personal capacity and not to any institution with which s/he is associated.

Available for free downloading from the CEPS (<http://www.ceps.eu>) and EPIN (<http://www.epin.org>) websites.

How is EU cooperation in tackling the Covid-19 crisis perceived in member states? by *Sophia Russack and Steven Blockmans (CEPS)*

The crisis caused by the spread of Covid-19 has demonstrated how difficult European cooperation can be, especially in policy areas where the EU has only a legal competence to support member states. Some commentators have suggested that this marks the death knell of European integration, and even the most optimistic of observers recognise it as one of the greatest challenges the EU has ever faced in terms of crisis management and demonstrating supranational added value.

In general, all member states were initially inward-looking in their reactions; they unilaterally closed borders and focused on crisis management at home. European solidarity has largely been absent. Ultimately, however, the lockdown realities across Europe are quite similar.

This instinctive self-preservation tells only one side of the story, however. As the virus affected all EU countries – albeit at different stages on the infection curve – it began to threaten the basics of the European economy and its financial system.

In this second phase of the crisis there is thus a need for crisis management at the European level. However, the measures decided so far appear marginal – at least in terms of impact on public opinion in member states, as our contributions show. All the EU's 27 national leaders were able to agree upon so far was a joint bid to improve the procurement of personal protective equipment, increased funding for vaccine research, and relaxed regulatory enforcement. The Commission has also proposed the Coronavirus Response Investment Initiative (CRII), to be financed through unused cohesion policy funds, but this requires approval by member states.

The European Commission's proposal to trigger an 'escape clause' in fiscal rules was a foregone conclusion after most finance ministers had already decided they needed to go for unprecedented deficit spending. Similarly, the temporary framework for state aid ratified what member states had already been doing on a large scale, namely to provide companies with sufficient liquidity during the coronavirus crisis.

More importantly, but little noticed, ‘Brussels’ also laid out its guidelines for establishing ‘green lanes’ to allow the free circulation of goods in the single market, which have helped to reduce border backlogs.

The most important initiative has come from the European Central Bank, which committed up to €750 billion in interventions – equivalent to 7% of GDP – via its Pandemic Emergency Purchase Programme. Discussion on how the EU could contribute to mitigating the fall-out from the crisis for the hardest hit member states has yet to lead to concrete initiatives.

In the third phase of the crisis, one in which most member state governments have turned their attention to lockdown exits and economic recovery, acrimonious discussions in the Eurogroup and the Council have centred on whether coronabonds or a fund should be created to issue common debt with a common guarantee. Amid allegations of hypocrisy by the more frugal countries and a lack of solidarity likely to fuel populist anger in the states that advocate cohesion, the limits of internal solidarity in the eurozone and beyond are being tested. To the point where the Covid-19 crisis has been framed as ‘existential’ for the EU. It is a ‘moment of truth’ that will define whether the EU was just a single market or a political project where the human factor is prioritised over economics.

Drawing on the expertise of researchers in our EPIN network, we asked how EU cooperation was perceived in the respective national context. Nineteen institutes from 15 different countries, from a representative cross-section of member states (plus Iceland) responded to our call.

What emerges from our expert poll is a general perception that the EU’s response has been too little, too late. However, what exactly was expected and how much EU involvement was envisaged varies considerably. Here are some key observations.

So far, the Nordic countries have been quite self-sufficient in dealing with the crisis and the EU’s involvement has largely been absent from the public debate. How much European coordination is now needed varies across these countries: while Finland demands more EU cooperation, Sweden hardly looks for any communitarian solutions, and Denmark demands more EU involvement in the second phase of the crisis (economic recovery). Overall, the Nordic countries seem to require less

steering by the EU than Eastern and Southern EU member states, which have formulated more concrete demands, especially in terms of economic and financial burden-sharing. The fear of a post-pandemic financial and economic crisis is acute in Italy and great in Spain, Greece and Eastern member states. In Bulgaria, for example, this is compounded by the fear of neglect or even discrimination against non-eurozone members by the rest of the eurozone. Hence the higher level of expectations of EU actions in those countries.

In many member states, the economic growth potential generated through the process of European integration is perceived as one of the major assets of EU membership. But as economic policy remains very much in the hands of member states, many tensions arise. In Austria, a country that traditionally has concerns about the transfer of additional competences to the EU, the population demands bolder actions in the realm of public health – and even a transfer of the exercise of sovereign powers in this area. This does not extend to economic measures, however. Mutualisation of debt, for instance, remains taboo. It is perhaps revealing that there has been a shift in Germany on this very issue: traditionally against any mutualisation of debt, there are national voices that increasingly demand more solidarity, including in the economic sphere. Not so in the Netherlands, where the government's tough stance against coronabonds is criticised for its lack of empathy in communication, but otherwise supported by parliament and citizens.

What becomes evident is that the north-south divide that emerged during the economic and financial crises a decade ago is still ominously present. It is true that the current situation is different: all countries are affected and the spread of the virus is no single member state's 'fault'. Nevertheless, the massive gap between debtor and creditor states on questions about the need and nature of supporting EU measures, in particular to prop up unsustainable levels of public debt in Italy, whose populist-led government seems unwilling to engage in fundamental reform, has stirred up the dangerous sentiment that EU membership might only be beneficial in times of prosperity.

The crisis has demonstrated how crucial are the four freedoms of the internal market. Many countries struggle to function without the free movement of labour and goods across Europe. The rapid and

uncoordinated closure of borders affected some more than others, especially the geographically peripheral ones and/or those that rely on the remittances of posted workers, such as the Baltic states, Bulgaria and Romania. The coordinated travel restrictions on the EU's external borders also impacted non-EU Schengen countries, like Iceland, which deemed this measure to be an unhelpful and desperate attempt to demonstrate EU unity. While the free movement of persons is largely suspended within and across borders for the moment, there is great interest in keeping the other freedoms alive, as far as possible. For this reason, the Commission's 'green lanes' effort to ensure the flow of goods is appreciated.

The initial perception that third countries (mainly Russia and China) were more supportive than the EU and its member states continues to prevail, predominantly in Italy and Greece. The Commission's sanitary initiatives, such as the coordinated EU effort to produce, procure and distribute vital medical equipment, have so far failed to gain traction in the (geo)political battle of narratives.

What emerges from our expert poll is that citizens' opinions about the EU's crisis response vary greatly. The Czech population, for instance, is generally quite Eurosceptic anyway and this has not changed during the corona crisis. But unlike previous crises, in particular the one over refugees and migration, Czech citizens now expect the EU to take more action. Among the most affected countries, the populations of Italy and Spain feel abandoned by other member states and the EU institutions. Yet public perception in Spain remains largely positive about EU integration, and the Italian population has become increasingly Eurosceptic because of how the corona crisis has been (mis)handled.

What is the post-crisis expectation? That the EU should now take the lead in coordinating exit strategies across Europe. But for this to happen, member states' governments will need to allow the EU institutions to play their role. At the time of writing, it seems that the Commission's Easter efforts in this respect have been impaired by capitals and even regional authorities taking different approaches to the relaxation of their lockdown measures. Such realities might hamper the coordination of future Europe-wide economic recovery efforts. Having an EU approach to easing lockdown restrictions, facilitating labour mobility across

borders and widening green lanes could overcome the current and foreseeable restrictions to the free movement of persons and goods. Coordinated solutions of this kind would not only complement national approaches to the exit strategy, but also promote more solidarity between member states. Public support for greater EU competences in dealing with this public health emergency should encourage member state governments to put more energy into finding ways of sharing both the benefits and the burdens of EU membership.

The view from Austria: COVID-19 is a challenge for European cohesion *by Stefan Schaller (ÖgfE)*

With the COVID-19 pandemic still raging, 39% of Austrians expect a weakening of European cohesion and only 16% assume it will be strengthened, finds the Austrian Society for European Politics in a recent poll. Some 30% of respondents believe that EU membership at a time of coronavirus is an “advantage”; 17% disagree and for 43% EU membership “makes no difference”. While 75% welcome the temporary suspension of EU deficit rules, some 12% remain sceptical. Four out of ten respondents say that it would make sense to transfer further health policy competences to the EU to counter crossborder health risks, while 42% disagree.

It comes as no surprise that the initial uncoordinated approach of EU member states to tackling the crisis had an immediate impact on EU public opinion. Due to its lack of official competences in health policy, of which few people are aware, the EU was not able to meet citizens’ expectations. Nevertheless, in times of crisis Austrians tend to put aside their traditional concerns in order to transfer additional powers to the EU, and even accept the suspension of the EU’s stability and growth pact. The EU’s economic potential is perceived as one of the major assets of Austria’s EU membership, which suggests that public opinion might change once the economic reconstruction of the EU gets underway.

Bulgaria fears a divide between eurozone members and non-members *by Antoinette Primatarova (CLS)*

Strict lockdown measures adopted early have halted the rise of confirmed infections and lowered the number of deaths, and are broadly supported. People believe that Bulgaria is doing relatively well compared to other countries (87%). But 91% of the population are concerned about the economic impact of the lockdown and 86% fear a post-pandemic economic-financial crisis.

Three major lines of EU involvement: in public health, borders and mobility, and supporting research (including vaccines) have created positive perceptions. The Commission's action on joint procurement, conformity assessment and certification of personal protective equipment (PPE) is relevant for Bulgaria as an active producer of PPE and a country in need of testing kits and ventilators. Due to Bulgaria's geographic position, both private citizens and commercial transport providers have been strongly affected by the chaotic closure of national borders. EU guidelines on 'green lanes' are proving to be much more effective than bilateral solutions.

In contrast to the rather clear and mainly positive picture of EU action in the above areas, perceptions of its economic role are mixed. The Coronavirus Response Investment Initiative is welcome but not considered as 'fresh money'. Deputy PM Tomislav Donchev commented that the proposed SURE initiative (short-time work arrangements) was still vague; he didn't expect Bulgaria to apply for assistance. Comments from PM Boyko Borisov after the April 26 European Council are an indication of concern that support for post-pandemic economic recovery might go mainly to eurozone countries and widen the gap between eurozone members and non-members.

Czech Republic: political elites and citizens view EU cooperation with scepticism by *Christian Kvorning Lassen (EUROPEUM)* and *Jan Kovář (IIR)*

Czechia is a chronic outlier when it comes to its public's rather negative opinion towards the EU. And even now, the EU is at best viewed with scepticism as a cooperating partner in fighting Covid-19.

That Czechia still has one of the most Eurosceptic member state populations is in large part due to its leading political figures, who attempt to capitalise on the crisis by denouncing the EU, as usual.

President Zeman, who has deep vested interests in Czech-Chinese relations, credits China with providing assistance and omits to mention any intra-EU provision of aid, while openly condemning the inaction of the von der Leyen Commission. Prime Minister Babiš labels the EU's rapidly released financial resources from the Cohesion Funds as "our money", conveniently ignoring the fact that Czechia lacked the absorption capacity to receive these funds under calmer circumstances, and that "our money" is actually financed by the net contributors to the EU budget. Czechia is a net recipient. Furthermore, he fails to mention the EU-provided flexibility that enabled it to immediately make use of these funds beyond their originally planned purposes.

Public debate within the country is devoid of any policymaker championing the EU's assistance in combating Covid-19. That the EU's European Centre for Disease Control warned member states about the potential impact of Covid-19 already on January 26, or that on January 31 the EU offered assistance to member states in acquiring medical equipment, which they declined, is conveniently omitted in favour of nationalist and populist narratives emphasising strong national political leadership.

Paradoxically, policymakers clamouring for EU action on Covid-19 are those whose domestic political capital is derived from undermining the EU's support, legitimacy and ability to act in general. Furthermore, the fact that public health is solely the domain of member states and not part of the EU's competencies is not appreciated by the public, allowing political elites to capitalise on this for domestic political gain.

What is different this time is that citizens actually expect the EU to do more, unlike during the refugee and financial crises, although it has fewer competences to manage the situation. Thus, there is a fledgling realisation within the country that the EU could play an essential role in the crisis. Whether this realisation materialises into constructive Czech policies towards the EU is unlikely, however, as the EU has become a convenient 'other' against which national politicians frame themselves, making

Euroscepticism a foundational prerequisite for domestic political success within the Czech Republic. It is far easier to scapegoat the EU than become a constructive partner.

Success or failure? For Denmark, the jury is still out on the EU's handling of Covid-19 by Catharina Sørensen (Think Tank EUROPA)

Perhaps the most notable EU story to emerge from the early tackling of the COVID-19 crisis in Denmark is the absence of EU-related commentary from the national authorities. Since crisis response efforts gathered speed in early March, the focus of the social democratic government has been almost exclusively national. For instance, there has been virtually no reference to EU-cooperation in the many official press conferences held in recent weeks.

From the extensive media debates, there are two main take-aways from Danish perceptions of EU-cooperation during this first phase of fighting the virus. First, there is general consensus that the EU's early efforts were too little, too late. Denmark's borders, for example, closed three days before the Commission issued border guidelines. Moreover, reports of China beating member states to providing Italy with much-needed medical supplies still lingers as an example of weak solidarity in the Union.

Second, despite criticism for its slow start, there is general acceptance among commentators and the business community that the EU is needed to effectively 'solve' a virus that knows no borders, and that the EU's moment to prove its worth is going to be in the second half of the fight, when it comes to getting the European economy back on track. So far, the Danish social parties, for instance, are cautiously positive about the response from the European Commission, which is deemed to be far more robust and coordinated than the Barroso Commission's response during the financial crisis.

In other words, from a Danish perspective the jury is still out as to whether the EU will emerge weaker or stronger from the corona crisis.

For Estonia, the EU is fragile but indispensable by *Kristi Raik (EFPI)*

The coronacrisis reached Estonia after a tumultuous year in domestic politics. In April 2019, a coalition government came to power that included a Eurosceptic, radical right-wing party. This brought a new zero-sum logic to Estonian political discourse that pitted the nation state against the European Union, with the latter depicted as a threat to national interests and sovereignty. Yet support for the EU among the population has remained high and there has been a strong degree of continuity in Estonia's EU policy.

The EU received little attention in Estonia in the early phase of the Covid-19 crisis. If the Union was talked about at all, the focus was on its failures and fragmentation. In particular, the uncoordinated closure of borders was seen as a major EU failure that hit Estonia hard. In mid-March, thousands of citizens from the three Baltic states – desperate to get home as the crisis escalated – were stuck at the border with Poland for two to three days. Thousands of Estonians working in Finland were forced to choose between spending the closure period in Finland and continuing to work without seeing their families in Estonia, or returning home and losing their income.

Covid-19 has made it clear that the EU is an indispensable part of our daily lives. Estonia struggles to function without the free movement of labour and goods across internal EU borders. The closure of borders sparked outcries about the death of Schengen, but Estonian officials stressed that the closure was temporary and borders would re-open as soon as possible. The European Commission actually stepped in to help to solve the chaos at Poland's borders in March. It was also rather quick to ensure the functioning of the single market during the crisis. However, its actions were seen as too little, too late. It will be important for the EU to take the lead in coordinating with member states once the borders open again.

Self-reliant Finland sees EU and international cooperation as necessary to tackle Covid-19 by *Niklas Helwig and Juha Jokela (FIIA)*

Finland's tradition of security has strong elements of self-reliance and preparedness. While the initial focus was on national measures, Helsinki understands that the comprehensive nature of the crisis requires EU and international action.

Finland has welcomed the EU's measures to secure the functioning of the single market, with reinstated border controls and coordinated travel restrictions at the EU's external borders. Finland values the monitoring and risk assessments of the ECDC and supports EU efforts to shore up vital medical equipment through joint procurement.

EU repatriation efforts have brought more than 70 Finnish citizens home, and more could return through national and joint efforts by Nordic countries. While the Nordics' initial responses were also largely uncoordinated, cooperation has progressed, including through frequent ministerial video conferences.

As one of the major proponents of the rule of law in the EU, Finland signed the letter from 13 member states voicing concerns about the extensive emergency powers adopted in some member states. The Finnish foreign ministry underlines the need for strong EU cooperation with vulnerable countries, for example in Africa, and in countering disinformation campaigns. The foreign minister has highlighted the importance of humanitarian aid during and after the crisis, as well as EU action to mitigate potential international confrontation related to the crisis.

Concerning the response to the economic aspect of the crisis, Finland seems to continue its fiscal-conservative approach, which stresses national responsibility and rejects instruments of joint debt such as coronabonds. Yet experts have underlined the seriousness of the economic crisis and called for unorthodox thinking. The government is more supportive of additional loans from the European Investment Bank and measures adopted by the ECB.

ΜΕΡΟΣ ΙΙ. Θεωρητικό πλαίσιο – Ειδικός σχολιασμός

A. ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

A.1. Τι ονομάζουμε μετάφραση;

Σε μια πρώτη ανάλυση, όπως αναφέρει ο Γεώργιος Μπαμπινιώτης στο λεξικό του της Νέας Ελληνικής Γλώσσας (2012: 1216), η ρίζα του όρου «μετάφραση» προέρχεται από τη λατινική λέξη «trans-latio», που σημαίνει «μετά-βαση/μετα-φορά». Γι' αυτό το λόγο, αυτό που ορίζουμε ως «επιστήμη της μετάφρασης» είναι η διαδικασία της «μεταφοράς και απόδοσης» ενός κειμένου (προφορικού ή γραπτού) σε μια γλώσσα διαφορετική από αυτή της παραγωγής του, ή όπως ορίζεται διαφορετικά, «μεταφορά» του νοήματος από μια γλώσσα – πηγή (δηλαδή, το πρωτότυπο κείμενο) σε μια γλώσσα – στόχο (δηλαδή, το μετάφρασμα) ή και το αντίστροφο. Φυσικά, υπάρχουν πάμπολλες προσεγγίσεις και απόψεις για το τι ονομάζουμε μετάφραση, όμως, από μια πιο επιστημονική προσέγγιση, κατά τη Σελλά – Μάζη (2010:34): «η μετάφραση είναι, κατ' αρχήν, μια γλωσσική διαδικασία κατά την οποία ο μεταφραστής περνά από τη μια γλώσσα στην άλλη και, πιο συγκεκριμένα, μεταφέρει τόσο τη “σημασία” όσο και τη “μορφή” ενός μηνύματος, όσο το δυνατόν “πιστότερα” από Α σύστημα – μία Α δομή – σε ένα Β σύστημα – μία Β δομή».

Η μετάφραση επικρατεί σε μεγάλο κομμάτι της καθημερινότητάς μας, κυρίως εξαιτίας των διαπροσωπικών επαφών μεταξύ ατόμων που μιλούν διαφορετικές γλώσσες. Συναντάται ιδιαίτερα σε χώρους εργασίας, τόσο σε γραφειοκρατικό όσο και σε προφορικό επίπεδο. Με τη διάδοση του ίντερνετ αποτελεί τεράστιο εργαλείο ενημέρωσης και διευκόλυνσης της επικοινωνίας. Επίσης, μπορεί να προορίζεται για καθαρά προσωπική χρήση, όπως η μετάφραση ενός λογοτεχνικού βιβλίου ή ενός εγχειριδίου ηλεκτρικής συσκευής. Φυσικά, δεν είναι μια διαδικασία που επιτυγχάνεται από τον καθένα. Η δυσκολία της ως επιστήμης, έγκειται στο ότι είναι απαραίτητο να επιτευχθεί μια σχέση *ισοδυναμίας* μεταξύ του κειμένου της γλώσσας – πηγής και της γλώσσας – στόχου. Με τον όρο *ισοδυναμία* αναφερόμαστε στην καθολική προσπάθεια των μεταφραστών να επιτύχουν να εκφράσουν ακριβώς αυτό που εξέφραζε το κείμενο της γλώσσας – πηγής, χρησιμοποιώντας τις κατάλληλες λέξεις ή φράσεις στη γλώσσα – στόχο. Αυτό, βεβαίως, δεν είναι εφικτό μέσω των διαφόρων αυτόματων μεταφραστικών συστημάτων, που προωθούν την «κατά λέξη» μετάφραση (για παράδειγμα, εφαρμογές όπως το google translate), και γι' αυτό η μετάφραση είναι μια ιδιαίτερα χρονοβόρα και

κοπιαστική διαδικασία που απαιτεί πειθαρχία, κατανόηση, γνώση και εμπειρία.

A.1.1. Ποιος είναι ο ρόλος του μεταφραστή;

Ως μεταφραστής ορίζεται ο επαγγελματίας που επιτυγχάνει την ισοδύναμη προσέγγιση του μηνύματος της γλώσσας – πηγής στη γλώσσα – στόχο. Φυσικά, όπως αναφέραμε παραπάνω, η διαδικασία μετάφρασης είναι ιδιαίτερα χρονοβόρα και κοπιαστική, μιας και ο επαγγελματίας μεταφραστής δεν αρκεί απλώς να μεταφράζει μηχανικά μα και να γνωρίζει τα συντακτικά, γραμματικά, λεξιλογικά, υφολογικά και πολιτισμικά στοιχεία και των δύο γλωσσών. Και εκτός από αυτά, πρέπει να κατέχει επίσης γενικές και ειδικές γνώσεις πάνω στο αντικείμενο που πραγματεύεται το εκάστοτε κείμενο προς μετάφραση.

Ανάλογα με τον τομέα στον οποίο ειδικεύεται, (είτε κείμενα λογοτεχνικά είτε κείμενα τεχνικά/οικονομικά, νομικά, ιατρικά κ.ά.) ο μεταφραστής, πριν ξεκινήσει την διαδικασία μετάφρασης, διεξάγει έρευνα πάνω στο αντικείμενο του πρωτοτύπου κειμένου με σκοπό να αποδώσει ορθά τυχόν εξειδικευμένη ορολογία ή ακόμα και ολόκληρες προτάσεις/φράσεις που διαφοροποιούνται αναγκαστικά από τη μία γλώσσα στην άλλη. Κατά τη διάρκεια της μετάφρασης, αποδεικνύονται ιδιαίτερα χρήσιμα τα διάφορα μεταφραστικά εργαλεία (CAT Tools), τα ηλεκτρονικά ή έντυπα λεξικά και διάφορες άλλες μεταφραστικές μνήμες και βιβλιογραφικές πηγές που βοηθούν ώστε να αποδοθεί ένα όσο το δυνατόν πιστότερο στο αρχικό κείμενο μετάφρασμα. Επειδή ο μεταφραστής μπορεί να λειτουργήσει σαν ενωτικός σύνδεσμος μεταξύ του συγγραφέα και του αναγνώστη του κειμένου, είναι καλό να γνωρίζει σε τι είδους κοινό θα απευθύνεται το κείμενο και τι ύφος θα ήθελε ο συγγραφέας να προσδώσει έτσι ώστε να κάνει χρήση και του ίδιου ύφους στο μετάφρασμα. Και τέλος, αφού ολοκληρώσει τη διαδικασία μετάφρασης, συγκρίνει το κείμενο της γλώσσας – πηγής με αυτό της γλώσσας – στόχου για να διαπιστώσει και να επαληθεύσει αν έχει αποδώσει σωστά το νόημα.

Από τα παραπάνω, καταλήγουμε λοιπόν ότι το επάγγελμα του μεταφραστή είναι πολύ ιδιαίτερο και πολύ απαιτητικό ταυτόχρονα. Είναι

φυσικώς αδύνατο να γνωρίζουν οι μεταφραστές όλες τις γλώσσες του κόσμου καθώς και τις ιδιαιτερότητες/ιδιώματά τους, γι' αυτό η χρήση των λεξικών και των υπολοίπων μεταφραστικών εργαλείων δεν θα πρέπει να κατακρίνεται, μα αντιθέτως, να θεωρείται απαραίτητο βοήθημα και αναπόσπαστο κομμάτι της δημιουργίας μιας επιτυχημένης μετάφρασης.

A.1.2. Τι είναι η μεταφραστική εντολή;

Όπως έχει ήδη αναφερθεί, η μετάφραση, σαν επιστήμη, ορίζεται ως η μεταφορά του μηνύματος από τη γλώσσα – πηγή στη γλώσσα – στόχο. Πρόκειται για μια περίπλοκη και ιδιαίτερη διαδικασία, η οποία, για να επιτευχθεί, απαιτείται κατανόηση, γνώση των γλωσσών που εμπλέκονται, καθώς επίσης γνώση και των πολιτισμικών-πολιτιστικών παραγόντων που χαρακτηρίζουν κάθε γλώσσα. Ως μεταφραστική εντολή λοιπόν, ορίζουμε την αναδιατύπωση του νοήματος, της συντακτικής και γραμματικής δομής και του ύφους της γλώσσας – πηγής στη γλώσσα – στόχο.

Η αλήθεια είναι, κατά τον Γεώργιο Μπαμπινιώτη στο λεξικό του της Νέας Ελληνικής Γλώσσας (2012: 1217), ότι η μετάφραση αφορά μόνο στα γραπτά κείμενα, ενώ ο όρος της διερμηνείας αποδίδεται περισσότερο στην «ζωντανή προφορική» μετάφραση κάτω από χρονική ασφυκτική πίεση. Βέβαια, και στις δύο περιπτώσεις οι στόχοι του μεταφραστή είναι ίδιοι. Η μόνη διαφορά είναι ότι η «γραπτή» μετάφραση επιτρέπει σχετική άνεση χρόνου και συνεπώς, καλύτερη επεξεργασία και του πρωτοτύπου κειμένου και του μεταφράσματος. Η μεγαλύτερη πρόκληση κατά τη διάρκεια της μεταφραστικής διαδικασίας είναι ο βαθμός μεταφραστικής δυσκολίας. Κάθε κείμενο έχει τις δικές του ιδιαιτερότητες, οι οποίες μπορεί να είναι είτε γραμματικές, συντακτικές, υφολογικές κλπ. Όλες αυτές οι ιδιαιτερότητες θα πρέπει να αποδοθούν στο κείμενο της γλώσσας – στόχου χωρίς να υπάρχει αλλοίωση του νοήματος του κειμένου της γλώσσας – πηγής. Η κάθε γλώσσα έχει επίσης τις δικές της ιδιαιτερότητες και γλωσσικά ιδιώματα και ο κάθε πολιτισμός παρουσιάζει τα δικά του ιδιόμορφα χαρακτηριστικά. Γι' αυτό και είναι πολύ δύσκολο να βρεθούν απόλυτες αντιστοιχίες μεταξύ των διαφόρων γλωσσικών και πολιτισμικών στοιχείων (να επιτευχθεί δηλαδή, η σχέση

ισοδυναμίας που αναφέραμε παραπάνω), γεγονός που θα μας επέτρεπε την κατά λέξη μετάφραση και κατ' επέκταση θα μείωνε την λειτουργικότητα του επαγγέλματός μας. Ως μεταφραστές, δεν αρκεί μόνο να έχουμε τις απαιτούμενες γνώσεις και να αποκτούμε σιγά σιγά την αίσθηση του κάθε κειμένου, μεταφράζοντας, ως επί το πλείστον, συντηρητικά. Πρέπει να έχουμε και την ανάλογη διαίσθηση για τα φραστικά σημεία ή τις λέξεις όπου χρειάζεται να επέμβουμε και να εφαρμόσουμε κάποια αναδιατύπωση ή ακόμα και να πάρουμε προσωπική πρωτοβουλία, να προβούμε για παράδειγμα σε αφαίρεση μιας ολόκληρης πρότασης που μπορεί ν' αξίζει να παραλειφθεί ή ακόμα και προσθήκη μιας δικής μας επεξήγησης, όπου θεωρούμε ότι κρίνεται απαραίτητο.

A.2. Τι είναι το εξειδικευμένο/ειδικό κείμενο;

Κατά τον Κελάνδρια (2007:19), στην πορεία της ιστορίας, συναντάμε μεταφραστές οι οποίοι αντιλήφθηκαν την αναγκαιότητα διαφόρων ειδών μεταφράσεων, ανάλογα με την περίπτωση. Συνήθως όμως, διακρίνουμε τις μεταφράσεις σε δύο κατηγορίες: στη «λογοτεχνική μετάφραση», όπου αναφερόμαστε ξεκάθαρα στην διαδικασία της μετάφρασης λογοτεχνικών έργων και στην «εξειδικευμένη ειδική/τεχνική μετάφραση». Η δεύτερη πρόκειται για τη μετάφραση κειμένων που περιέχουν σε μεγάλο βαθμό *ειδική ορολογία*, δηλαδή λέξεις ή φράσεις που χρησιμοποιούνται συνήθως μόνο στα πλαίσια μιας ειδικότητας ή ενός επαγγέλματος, ή αλλιώς, *ορολογία μιας γλώσσας για ειδικούς σκοπούς* και πρόκειται για το ειδικό λεξιλόγιο που καλύπτει τις λεξιλογικές ανάγκες του τομέα τον οποίο καλείται να εκφράσει η ειδική γλώσσα (Κεραμίδας, 2015:36). Ο Γεώργιος Μπαμπινιώτης στο Λεξικό του της Νέας Ελληνικής Γλώσσας (2012: 1420) αναφέρεται στον όρο ως τη λέξη ή φράση με ειδικό περιεχόμενο η οποία δηλώνει έννοια από συγκεκριμένο χώρο (επιστήμες, καλές τέχνες, επαγγέλματα κλπ.). Έτσι λοιπόν, με τη λέξη «όρος» αναφερόμαστε σε έννοιες, που ανήκουν σε ειδικό/εξειδικευμένο λεξιλόγιο, και ως επί το πλείστον, χρησιμοποιούνται ιδιαίτερα σε τεχνικά/ειδικά κείμενα, όπως για παράδειγμα, σε ιατρικά βιβλία και άρθρα, νομικά έγγραφα, εγχειρίδια κ.ά. και μπορούν να γίνουν κατανοητά μόνο από όσους έχουν ειδική γνώση και εμπειρία.

Ο μεταφραστής ειδικών κειμένων – είτε πρόκειται για τεχνικά/οικονομικά, νομικά ή άλλα κείμενα – οφείλει να κατέχει γνώσεις που καλύπτουν το εκάστοτε επιστημονικό πεδίο, ώστε να κατανοήσει το πρωτότυπο κείμενο και να εκφέρει στη γλώσσα – στόχο ένα μετάφρασμα γλωσσικά συμβατό με την χρησιμοποιούμενη ορολογία.

A.2.1. Μετάφραση ειδικού/οικονομικού κειμένου

Για την εκπόνηση της συγκεκριμένης εργασίας, επέλεξα να ασχοληθώ με τη μετάφραση ενός οικονομικού άρθρου, δηλαδή ενός κειμένου με οικονομικό περιεχόμενο. Η οικονομική μετάφραση είναι παρακλάδι της εξειδικευμένης/ειδικής μετάφρασης, καθώς, όσον αφορά καθαρά τα οικονομικά κείμενα, διακατέχονται από όρους οι οποίοι χαρακτηρίζονται από σαφήνεια και έντονη πληροφόρηση και αναγνωρίζονται άμεσα ως ειδικοί όροι. Δημιουργήθηκαν αποκλειστικά στην οικονομική γλώσσα με σκοπό να γίνονται άμεσα αντιληπτοί, αντίθετα με άλλους όρους οι οποίοι προϋπήρχαν στην κοινή γλώσσα και στη συνέχεια, μεταπήδησαν σε κάποια ειδική γλώσσα (Κελάνδριας, 2007:62, Κεραμίδας, 2015:136). Συγκεκριμένα, ένα κείμενο της οικονομικής γλώσσας είναι ένα κείμενο στο οποίο, οι συνδυασμοί των επί μέρους γλωσσικών μονάδων διατυπώνουν και μεταδίδουν, με όσο το δυνατόν μεγαλύτερη ακρίβεια, μια πληροφορία οικονομικής φύσεως σ' ένα ειδικό ή μη κοινό (Κελάνδριας, 2007:56).

Σε γενικές γραμμές, όταν αναλαμβάνουμε μια μετάφραση, πρωτίστως ξεκινάμε με μια κατανόηση του πρωτοτύπου κειμένου καθώς και των εκφράσεων και μηνυμάτων που περιέχονται σε αυτό και που πρέπει να μεταφερθούν στη γλώσσα – στόχο, ενώ, στην περίπτωση της εξειδικευμένης/ειδικής μετάφρασης, το έργο μας ως μεταφραστές περιπλέκεται επειδή, δεν πρέπει μόνο να κατανοήσουμε το αρχικό κείμενο μα να αναγνωρίσουμε την ειδική ορολογία που θα πρέπει στη συνέχεια να αποδώσουμε στο κείμενο της γλώσσας – στόχου, χωρίς να αλλοιώσουμε το αρχικό νόημα. Σε τέτοιες περιπτώσεις, κρίνεται αναγκαία η χρήση ηλεκτρονικών και έντυπων λεξικών, μεταφραστικών μνημών και άλλων τεχνολογικών μεταφραστικών εργαλείων που διευκολύνουν το ήδη απαιτητικό έργο του μεταφραστή.

Β. ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΣ

B.1. Ανάλυση του κειμένου αφετηρίας

Όπως έχω ήδη αναφέρει στον πρόλογο της εργασίας μου, επέλεξα να ασχοληθώ με την μετάφραση του συγκεκριμένου κειμένου, όχι μόνο για να έρθω σε άμεση επαφή με την ειδική-οικονομική ορολογία, μα και με την τρέχουσα οικονομική επικαιρότητα. Ο SARS-CoV-2 είναι υπεύθυνος για την πανδημία του νέου κορονοϊού, που πρωτοεμφανίστηκε στα τέλη του 2019 στην πόλη Γουχάν της Κίνας, και μέχρι τώρα αποτελεί μια διεθνή έκτακτη κατάσταση σχετικά με την δημόσια υγεία. Μέχρι σήμερα έχουν επιβεβαιωθεί πάνω από 65.900.000 κρούσματα σε 215 χώρες και έχουν σημειωθεί περισσότεροι από 1.500.000 θάνατοι εξαιτίας της νόσου. Οι πολλαπλές έρευνες που αναπτύχθηκαν για την εξεύρεση αποτελεσματικού εμβολίου, μόλις τώρα φαίνεται πως αρχίζουν να αποδίδουν, αλλά ακόμη απέχουμε αρκετά από την πλήθη θωράκιση του παγκόσμιου πληθυσμού έναντι της πανδημίας (Wikipedia, 2020).

Δυστυχώς, η πανδημία δεν αφορά μόνο την δημόσια υγεία και την επίπτωση στην ψυχολογία και τις κοινωνικές επαφές, μα αποτελεί και μεγάλο κίνδυνο για την διεθνή οικονομία. Το κείμενο που επέλεξα δημοσιεύτηκε στις 20 Απριλίου του 2020, τότε που διανύαμε την πρώτη φάση της πανδημίας και ήρθαμε για πρώτη φορά σ' επαφή με έννοιες όπως η καραντίνα και ο κοινωνικός αποκλεισμός. Η Sophia Russack (CEPS STAFF, 2020) είναι ερευνήτρια στο Κέντρο Μελετών Ευρωπαϊκής Πολιτικής (CEPS) και ασχολείται με τομείς που σχετίζονται με την θεσμική αρχιτεκτονική της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τις διαδικασίες λήψης αποφάσεων και την θεσμική μεταρρύθμιση, με ιδιαίτερη έμφαση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Είναι, επίσης, ενεργό μέλος του Δικτύου Ινστιτούτων Ευρωπαϊκής Πολιτικής (EPIN). Το Δίκτυο αφορά κυρίως στις τρέχουσες πολιτικές συζητήσεις μεταξύ των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στοχεύει να συμβάλλει στη συζήτηση για το μέλλον της Ευρώπης με ανάλυση εμπειρογνομώνων και σχολιασμό, παρέχει εύκολη πρόσβαση στην κατανόηση των διαφόρων εθνικών συζητήσεων και συντονίζεται από το Κέντρο Μελετών Ευρωπαϊκής Πολιτικής (CEPS) στις Βρυξέλλες.

Σύμφωνα με τον επίσημο ιστότοπό της (ec.europa, 2020), η Ευρωπαϊκή Επιτροπή συντονίζει μια κοινή ευρωπαϊκή αντιμετώπιση της έξαρσης του κορονοϊού. Ανέλαβε αποφασιστική δράση για την ενίσχυση των τομέων της δημόσιας υγείας και τον μετριασμό των

κοινωνικοοικονομικών επιπτώσεων στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Κινητοποίησε όλα τα μέσα που είχε στη διάθεσή της με σκοπό να βοηθήσει τα κράτη-μέλη να συντονίσουν τα εθνικά τους μέτρα αντιμετώπισης της κατάστασης, παρείχε αντικειμενικές πληροφορίες σχετικά με τη διασπορά του ιού και κατέβαλλε αποτελεσματικές προσπάθειες για τον περιορισμό της. Όπως ανέφερε χαρακτηριστικά η Πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν: «στην περίοδο κρίσης που διανύουμε, σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση, οι χώρες, οι περιφέρειες και οι πόλεις βοηθούν τους γείτονές τους και παρέχουν βοήθεια σε όσους έχουν μεγαλύτερη ανάγκη: δωρεές εξοπλισμού ατομικής προστασίας (π.χ. μάσκες), διασυνοριακή περίθαλψη ασθενών και επαναπατρισμό πολιτών που αντιμετωπίζουν πρόβλημα. Πρόκειται για την καλύτερη μορφή ευρωπαϊκής αλληλεγγύης» (ec.europa, 2020).

Το άρθρο της Russack με τίτλο: *«Οι δράσεις της ΕΕ για την αντιμετώπιση της κρίσης του Covid-19, Οι απόψεις των κρατών-μελών»* αμφισβητεί την λεγόμενη ευρωπαϊκή αλληλεγγύη, παραθέτοντας παραδείγματα για τον τρόπο που διαχειρίστηκαν την πανδημία στο πρώτο της ακόμα στάδιο, τα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και σε οικονομικό επίπεδο και σε ό,τι αφορά τους πολίτες. Έχει επίσης επιμεληθεί και προσθέσει στο αρχικό της κείμενο τα άρθρα και άλλων ερευνητών και μελών του Δικτύου Ινστιτούτων Ευρωπαϊκής Πολιτικής, όπου αναλύεται ξεχωριστά στο καθένα η στάση που κράτησε το ένα κράτος-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης απέναντι στο άλλο σχετικά με τον επαναπατρισμό πολιτών, τα οικονομικά εμβάσματα για την έρευνα εμβολίων, την προστασία των εργαζομένων (και όχι μόνο) στον τομέα της υγείας και λοιπά (epin publications, 2020).

Για λόγους έκτασης, δεν συμπεριέλαβα τον πίνακα περιεχομένων που συμπεριλαμβάνονταν στο πρωτότυπο κείμενο στον ηλεκτρονικό ιστότοπο της EPIN, καθώς και όλα τα άρθρα των συναδέλφων της Russack που αφορούσαν στις απόψεις των υπολοίπων κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με την ευρωπαϊκή αλληλεγγύη σε περίοδο πανδημίας.

B.1. Αιτιολόγηση των λύσεων των διαφόρων μεταφραστικών προβλημάτων

Πριν ξεκινήσω τη διαδικασία μετάφρασης, έπρεπε να διαβάσω το πρωτότυπο κείμενο πάνω από μία φορές, πρωτίστως για να καταλάβω το γενικότερο νόημα που πραγματεύεται και δεύτερον για να εντοπίσω λέξεις ή φράσεις που με δυσκολεύουν ιδιαίτερα στην απόδοσή τους. Χάρη στις πηγές της βιβλιογραφίας μου, κατόρθωσα να αντλήσω όλο το απαραίτητο υλικό, όχι μόνο όσον αφορά τις άγνωστες λέξεις/φράσεις αλλά και για να ενημερωθώ σχετικά με το θεωρητικό πλαίσιο της μεταφραστικής διαδικασίας. Επίσης, κατάφερα να αντλήσω γενικότερες πληροφορίες για τον νέο κορονοϊό και τις επιπτώσεις του στη διεθνή οικονομία. Κατόπιν, έπρεπε να συγκρίνω τα δύο κείμενα με στόχο την εύρεση του πραγματικού νοήματος της κάθε λέξης και αφού κατανοήσω πλήρως το ύφος και το περιεχόμενο, να ξεκινήσω τη μετάφρασή μου.

Το ύφος που θα πρέπει να προσδίδεται στα μεταφράσματα, εξαρτάται κατά κύριο λόγο από το είδος του πρωτοτύπου κειμένου. Εφόσον λοιπόν έχουμε να κάνουμε με εξειδικευμένο οικονομικό κείμενο, θα πρέπει ο λόγος μας να είναι στρωτός, συγκεκριμένος, χωρίς ανακρίβειες ή παρεξηγήσεις και να γίνεται πολύ σωστή χρήση της ειδικής ορολογίας. Στην ειδική ορολογία, οι περισσότεροι όροι ανήκουν στην κατηγορία των συντομογραφιών, όπου διατηρούνται μόνο τα αρχικά γράμματα κάθε λέξης. Στην οικονομική γλώσσα, οι συντομογραφίες είναι ποικίλες και ευτυχώς, στην πλειοψηφία τους, έχουν καθιερωθεί στο λεξικό της, γεγονός που δεν αποτέλεσε πρόβλημα ή αμφιβολία κατά τη μετάφρασή τους (Κελάνδριας, 2007:98): για παράδειγμα: *EU (European Union) – Ευρωπαϊκή Ένωση, CRII (Coronavirus Response Investment Initiative) – Πρωτοβουλία Επενδύσεων για την Αντιμετώπιση του Κορονοϊού, ECB (European Central Bank) – Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα* και άλλα. Το γεγονός αυτό διευκόλυνε αρκετά τη διαδικασία μετάφρασής μου, εφόσον η μετάφραση των διάφορων όρων δεν συναντάται μία έτσι και μία αλλιώς μέσα στο κείμενο, αντιθέτως, είναι πολύ συγκεκριμένη. Στο έργο ανεύρεσης της σωστής απόδοσης των όρων, συνέβαλαν ιδιαίτερα τόσο τα έντυπα λεξικά της βιβλιογραφίας μου όσο και οι μεταφραστικές τεχνολογίες, όπως η IATE και η SYSTRAN, χάρη στις οποίες κατέληξα να αλλάξω γνώμη ως προς την αρχική μετάφραση κάποιων όρων.

Ένα από τα πιο συνηθισμένα μεταφραστικά προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι μεταφραστές κάθε ειδικότητας είναι η μεταφορά των κυρίων ονομάτων από το κείμενο – πηγή στο κείμενο – στόχο (www.lexilogia.gr). Ένα αντίστοιχο πρόβλημα αντιμετώπισα κι εγώ σχετικά με το μετάφρασμά μου, καθώς, πέρα από την βασική συγγραφέα και επιμελήτρια του άρθρου, η κάθε ενότητα που αφορά μια ξεχωριστή χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχει τον δικό της συγγραφέα. Η αλήθεια είναι ότι δεν γίνεται «εξελληνισμός» των ονομάτων. Στην μεταφραστική ιστορία έχουν γραφτεί πολλές θεωρίες και τεχνικές σχετικά με την προτιμώμενη απόδοση των κυρίων ονομάτων σε μια μετάφραση. Για παράδειγμα, ο Ballard (2001:27) αναφέρει ως ιδανική τεχνική την *μεταγραφή*, δηλαδή την πανομοιότυπη μεταφορά του κυρίου ονόματος στον γλωσσικό κώδικα της γλώσσας – στόχου, ασχέτως που μπορεί να προκύψουν ανακρίβειες στην προφορά και τον τονισμό. Προσωπική μου επιλογή για το μετάφρασμά μου ήταν η λεγόμενη τεχνική της *μηδενικής μετάφρασης*, όπου τα κύρια ονόματα παραμένουν γραμμένα στην αγγλική γλώσσα ακόμα και μέσα στο μεταφρασμένο κείμενο εφόσον δεν είναι ονόματα γνωστά ή καθιερωμένα στην Ελλάδα ούτε γνωρίζω εγώ προσωπικά πώς προφέρονται. Η αλήθεια είναι πως η χρήση αγγλικών ονομάτων μέσα σ' ένα ελληνικό κείμενο, είναι πολύ πιθανό να ξενίσει τον αναγνώστη και ίσως του προκαλέσει δυσφορία κατά την ανάγνωσή του.

Όσον αφορά την ορθότητα σε γραμματικό, συντακτικό και υφολογικό επίπεδο, προκειμένου να δημιουργήσω ένα αισθητικά όμορφο μετάφρασμα που να βγάζει και νόημα, έπρεπε να πάρω πρωτοβουλία και να προβώ σε αρκετές μορφολογικές και συντακτικές επιλογές. Παρακάτω αναφέρω μερικά ενδεικτικά παραδείγματα:

- Μεταβολή ενικού αριθμού σε πληθυντικού: ‘*the fall-out from the crisis*’ = των επιπτώσεων της κρίσης, ‘*What is the post-crisis expectation*’ = Ποιες είναι οι προσδοκίες μετά την κρίση κ.ά.
- Μεταβολή πληθυντικού αριθμού σε ενικό: ‘*policy-oriented insights into topical issues raised by the debate on the political integration of Europe*’ = συνοπτική ανάλυση σε ζητήματα πολιτικής για τρέχοντα ζητήματα που απασχολούν τη δημόσια συζήτηση κ.ά.
- Ενεργητική φωνή σε παθητική: ‘*It is perhaps revealing that*’ = Είναι αποκαλυπτικό ότι κ.ά.

- Παθητική φωνή σε ενεργητική: “*How is EU cooperation in tackling the Covid-19 crisis perceived in member states*” = Ποια είναι η άποψη των κρατών – μελών σχετικά με τη συνεργασία της Ε.Ε. για την αντιμετώπιση της κρίσης του Covid-19, “*we asked how EU cooperation was perceived in the respective national context*” = ρωτήσαμε πώς εξέλαβαν τη συνεργασία της ΕΕ στο αντίστοιχο εθνικό πλαίσιο κ.ά.
- Προσθήκη ή αφαίρεση ρήματος/ουσιαστικού/ολόκληρης φράσης: “*on this very issue*” = σχετικά με αυτό το θέμα, “*posted workers*” – εργαζομένων, “*the views expressed are attributable only to the author(s) in a personal capacity*”, = οι απόψεις που εκφράζονται αποδίδονται μόνο στον ή στους συγγραφείς, “*Czech Republic: political elites and citizens view EU cooperation with scepticism*” = Δημοκρατία της Τσεχίας: οι πολίτες αντιμετωπίζουν τη συνεργασία της ΕΕ με σκεπτικισμό κ.ά.

Το πρωτότυπο κείμενο περιλαμβάνει μεγάλο μήκος προτάσεων και παραπάνω της μίας δευτερεύουσες προτάσεις. Συνήθως, για ένα σωστό κείμενο, το μέγεθος μιας πλήρους πρότασης υπολογίζεται χοντρικά γύρω στις δεκαπέντε με δεκαεπτά λέξεις, μέχρι μία δευτερεύουσα πρόταση και το ιδανικό θα ήταν να αποφεύγονται παρενθέσεις, αγκύλες κλπ. Παρ’ όλα αυτά, για να μην αλλοιωθεί το νόημα του κειμένου, προτίμησα να διατηρήσω στο μετάφρασμα τον τρόπο συγγραφής του αρχικού κειμένου και γι’ αυτό δεν μετέτρεψα καμία δευτερεύουσα πρόταση σε κύρια, χρησιμοποιώντας τελείες ως σημεία στίξης αντί για κόμματα.

B.2. Αξιολόγηση της ποιότητας της μετάφρασης

Όπως κάθε μεταφραστής, αφού ολοκλήρωσα την μετάφρασή μου, ξεκίνησα τη διαδικασία του ελέγχου. Πρόκειται για μια ιδιαίτερα πιεστική διαδικασία, καθώς απαιτεί την ολοκληρωτική προσοχή μου, προκειμένου να ελέγξω κατά πόσο κατάφερα να μεταφέρω ορθά όλες τις πληροφορίες του κειμένου – πηγής στο κείμενο – στόχο.

Βασικός σκοπός μου στη μετάφραση ήταν κυρίως η επίτευξη ενός σημασιολογικού ισοδύναμου κατά το οποίο δεν προβαίνουμε σε μεταφορά λέξεων από μία γλώσσα προς μια άλλη, αλλά στοχεύουμε στην εκφορά ισοδυναμίας στη γλώσσα – στόχο (Μπατσαλιά και Σελλά-Μάζη,

2010: 185). Πολλές φορές αναθεώρησα το πρώτο μου μετάφρασμα, προσπαθώντας να το βελτιώσω όσο το δυνατόν περισσότερο ώστε να έχει συνοχή και συνεκτικότητα χωρίς ανακρίβειες και φράσεις που δεν βγάζουν νόημα.

Ξαναδιαβάζοντας λοιπόν το μετάφρασμά μου, συνειδητοποίησα ότι έκανα πράγματι σωστή χρήση των μεταφραστικών τεχνικών για τις οποίες κατέχω γνώση. Δεν έχει πραγματοποιηθεί ούτε μηχανική ούτε κατά λέξη μετάφραση στο κείμενο. Έχουν τηρηθεί όλοι οι γραμματικοί και συντακτικοί κανόνες που προβλέπει η αγγλική γλώσσα και έχει γίνει πολύ συγκεκριμένη χρήση της ειδικής/οικονομικής ορολογίας.

Από άποψη περιεχομένου, δεν υπάρχουν περιθώρια αμφισβήτησης για το θέμα που πραγματεύεται το πρωτότυπο κείμενο και που μεταφέρεται κατόπιν στο μετάφρασμα. Στην πρώτη φάση της πανδημίας παρατηρείται κλιμακούμενη ένταση στα κράτη-μέλη και πολλοί τίθενται κατά της ενοποίησης που προσβέυει η Ευρωπαϊκή Ένωση. Τα αρνητικά αποτελέσματα αυτής της «διχόνοιας» γίνονται ακόμα πιο έντονα όταν εμπλέκονται επιπτώσεις που αφορούν στον οικονομικό τομέα και την δημόσια υγεία.

Συμπεράσματα

Το κυριότερο συμπέρασμα το οποίο αποκόμισα από αυτή την εργασία, είναι πως μια μετάφραση, οποιουδήποτε βαθμού δυσκολίας κι αν παρουσιάζει, πρόκειται για μια άκρως ενδιαφέρουσα διαδικασία που ιντριγκάρει τον μεταφραστή και τον καλεί να ανακαλύπτει κάθε φορά όλο και περισσότερα τα όρια και τις δυνατότητές του.

Επίσης, γι' ακόμη μια φορά συνειδητοποίησα πως η μετάφραση ορίζεται πράγματι ως μια ολόκληρη επιστήμη, η οποία δεν μπορεί να λειτουργήσει χωρίς την άμεση διασύνδεσή της και με άλλους επιστημονικούς κλάδους (όπως αυτός της ορολογίας, της πολιτικής, της γλωσσολογίας κ.ά.). Όλοι αυτοί οι κλάδοι αλληλεπιδρούν μεταξύ τους και επηρεάζονται άμεσα ο ένας από τον άλλο, προσφέροντας την δυνατότητα για διαρκή ενημέρωση και γνώση πραγμάτων και στοιχείων που δεν είχα καν φανταστεί.

Βιβλιογραφία

Ελληνόγλωσση βιβλιογραφία

1. Κελάνδριας, Π. (2007), *Η μετάφραση των Οικονομικών Κειμένων – Μια λειτουργική προσέγγιση*, Αθήνα: Δίαυλος.
2. Κεντρωτής, Γ. (1996), *Θεωρία και Πράξη της Μετάφρασης*, Αθήνα: Δίαυλος.
3. Κεραμίδας, Σ. (2015), *Ζητήματα Ορολογίας στην Τεχνική Μετάφραση*, Αθήνα: Δίαυλος.
4. Μπατσαλιά, Φ. & Σελλά-Μάζη, Ε. (2010), *Γλωσσολογική προσέγγιση στη θεωρία και τη διδακτική της μετάφρασης*, Αθήνα: Παπαζήσης.
5. Παπαδήμα, Μ. (2012), *Τα πολλαπλά κάτοπτρα της μετάφρασης*, Αθήνα: Νεφέλη.
6. Πάπυρος Larousse Britannica (2007), *Εγκυκλοπαίδεια, Τόμος τριακοστός έκτος σελ. 63-64*, Αθήνα: Εκδοτικός οργανισμός Πάπυρος.
7. Τσίγκου, Μ. (2011), *Γλωσσολογία & Μετάφραση, Προσεγγίζοντας τη Μεταφραστική Μονάδα – Εφαρμογή στο ζεύγος Γαλλικής-Ελληνικής*, Αθήνα: Δίαυλος.

Ξενόγλωσση βιβλιογραφία

1. Ballard, M. (2001), *Le nom propre en traduction*, Paris: Ophrys.

Έντυπα Λεξικά

1. Μπαμπινιώτης, Γ. (2012), *Λεξικό της νέας Ελληνικής γλώσσας*, Αθήνα: Κέντρο Λεξικολογίας Ε.Π.Ε.
2. Πάτσης, Χ. (1967), *Αγγλο-ελληνικό λεξικό στη νεοελληνική δημοτική γλώσσα*, Αθήνα: Οργανισμός Εγκυκλοπαιδικών Εκδόσεων
3. Ρίζος, Γ. (2004), *Αγγλο-ελληνικό λεξικό*, Αθήνα: Εκδόσεις Γιάννη Ρίζου

Ηλεκτρονικά Λεξικά

1. <http://www.thefreedictionary.com/>
2. <https://www.babylon-software.com/>
3. <https://www.dictionary.com/>
4. <https://www.wordreference.com/>
5. <http://www.oxfordreference.com/>
6. <https://iate.europa.eu/home>
7. <https://translate.systran.net/>

Ηλεκτρονική Ελληνόγλωσση Βιβλιογραφία

1. Γραμμενίδης, Σ., Δημητρούλια, Τ., Κουρδής, Ευ., Λουπάκη Ε., Φλώρος, Γ. (2015), *Διεπιστημονικές προσεγγίσεις της μετάφρασης*. Ανάκτηση στις 11/11/2020 από www.kallipos.gr και <https://repository.kallipos.gr/handle/11419/3901> και [file:///C:/Users/DELL/Downloads/00_master_document-KOY%20\(2\).pdf](file:///C:/Users/DELL/Downloads/00_master_document-KOY%20(2).pdf)
2. Lexilogia(2009), *transliteration, transcription* = μεταγραμματισμός, μεταγραφή. Ανάκτηση στις 21/11/2020 από <https://www.lexilogia.gr/threads/transliteration-transcription-%CE%BC%CE%B5%CF%84%CE%B1%CE%B3%CF%81%CE%B1%CE%BC%CE%BC%CE%B1%CF%84%CE%B9%CF%83%CE%BC%CF%8C%CF%82-%CE%BC%CE%B5%CF%84%CE%B1%CE%B3%CF%81%CE%B1%CF%86%CE%AE.2446/>
3. Wikipedia (2020), *Πανδημία κορονοϊού 2019-2020*. Ανάκτηση στις 29/10/20 από https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%A0%CE%B1%CE%BD%CE%B4%CE%B7%CE%BC%CE%AF%CE%B1_%CE%BA%CE%BF%CF%81%CE%BF%CE%BD%CE%BF%CF%8A%CE%BF%CF%8D_2019%E2%80%9320

Ηλεκτρονική Ξενόγλωσση Βιβλιογραφία

1. Centre for Economic Policy Research (CEPS) (2020), *About, Discussion Papers, Covid Economics*. Ανάκτηση στις 23/10/2020 από
<https://cepr.org/about-cepr> και
<https://cepr.org/content/discussion-papers> και
<https://cepr.org/content/covid-economics>
2. Ceps Staff (2020), *Researcher Sophia Russack*. Ανάκτηση στις 23/10/2020 από
<https://www.ceps.eu/ceps-staff/sophia-russack/>
3. European Commission official website (2020), *Coronavirus Response*. Ανάκτηση στις 02/11/2020 από
https://ec.europa.eu/info/live-work-travel-eu/coronavirus-response_el
4. European Policy Institutes Network (2020), *Publications: EPIN reports: EU crisis response in tackling Covid-19. Views from the Member States, edited by Sophia Russack, April 2020*. Ανάκτηση στις 23/10/2020 από
<https://epin.org/epin-publications/> και
<https://epin.org/wp-content/uploads/2020/04/EU-crisis-response-in-tackling-Covid-19.-Views-from-the-Member-States-6.pdf>
5. The New York Times (2020), *Coronavirus Drug and Treatment Tracker*. Ανάκτηση στις 02/11/2020 από
<https://www.nytimes.com/interactive/2020/science/coronavirus-drugs-treatments.html>

